bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CUMARTESİ
6
MAYIS 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
[illegible] Sok. No [illegible]
Ankara: İzmir Caddesi No 30/37 [illegible]

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1762

Sağlık Bakanı Mete Tan Politika'nın sorularını yanıtladı

1 Mayıs belgileri konusunda bağımsızlar Ecevit'in sözlerine katılıyor

Ülkü KARAOSMANOĞLU

Sağlık Bakanı Mete Tan, hükümet üyelerinin Ecevit'in «TKP'ye özgürlük belgisine karşı çıkılamaz» sözleriyle düşünce birliği içinde olduğunu söylemiş 141 ve 142. maddelerin kalkması konusundaki görüşlerini açıklarken de «Yüce Meclisimiz bu konuda karar verir. Meclis kararlarına saygılıyım» şeklinde konuşmuştur.

Gazeteler in Tan'a yönelttiği sorular ve Tan'ın verdiği yanıtlar şöyledir:

POLİTİKA: «Bildiğiniz gibi 1 Mayıs mitinginde hakim olan slogan TKP'ye özgürlük sloganı idi. Başbakan Bülent Ecevit de bir açıklama yaparak bu sloganı anlayışla karşıladığını ifade etti. Ancak, 141 ve 142. maddelerin kaldırılması konusunda bağımsız bakanlarla diğer CHP'li bakanlar arasında görüş ayrılığı bulunduğu öne sürülüyor.

TAN: «Bu konu konuşulmamıştır ki, çelişki olsun. Esasında Sayın Başbakanımızın söylemiş oldukları bizim hükümet üyelerimiz tarafından tasvip edilen sözlerdir. Bu konu Bakanlar Kurulunda ne gündeme alın

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

★ «TAM GÜN ÇALIŞMA» YASA TASARISI PLAN KOMİSYONUNDAN GEÇTİ

★ «İLAÇ HAMMADDE İTHALİNE YENİDEN BAŞLANDI»

Todor Jivkov ile 3 kez görüşen Ecevit dün döndü

Türkiye Afgan Hükümetini tanıdı

★ TANIMA KARARI KAMUOYUNA «TÜRKİYE, AFGANİSTAN İLE ARASINDAKİ GELENEKSEL İLİŞKİLERİ DEVAM ETTİRMEK ARZUSUNDADIR» DİYE AÇIKLANDI

ANKARA (İSTA)

Türkiye Hükümeti geçen hafta Davut Han'ın devrilmesiyle değişen Afganistan Hükümetini resmen tanımıştır. Tanıma kararı kamuoyuna, «Türkiye, Afganistan ile arasındaki geleneksel ilişkileri devam ettirmek arzusundadır» şeklinde duyurulmuştur. Dışişleri Bakanlığı yetkili çevreleri, bu kararın Türkiye'nin hükümetleri değil devletleri tanıma politikasının sonucu olarak alındığını bildirmişlerdir.

Yetkililer Türkiye'nin diğer ülkelerle ilişkilerinde tanıma kurumuna gerek görmediğini kaydederek, Afganistan ile ilgili kararın bu

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Bulgaristan 800 milyon kilowat-saat enerji verecek

★ Bulgaristan'la enerji ve ulaştırma konularında ilke anlaşması sağlandı

★ Başbakan Ecevit, eğer programında bir değişiklik olmazsa 10-13 Mayıs'ta F. Almanya'ya, daha sonra da İngiltere, Avusturya, Belçika ve ABD'ye gidecek

HABER MERKEZİ

Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov'un çağrılısı olarak Bulgaristan'da bulunan Başbakan Bülent Ecevit dün akşam üstü Türkiye'ye dönmüştür. Ecevit - Jivkov görüşmelerinden sonra, Türkiye ve Bulgaristan arasında enerji ve ulaştırma konularında ilke anlaşmasına varıldığı, göçmen sorununun çözüme kavuşturulması için çalışmaların sürdürüleceği bildirilmiştir. Açıklamada, Türkiye ve Bulgaristan arasındaki ticaretin de 250 - 300 milyon dolara yükseltileceği, ticari ilişkilerin daha da geliştirileceği ifade edilmiştir. Açıklamada ayrıca, Bulgaristan'ın Türkiye'nin 11 milyon doları bulan elektrik borcunun ödenmesini ertelediği ne değinilmiş, Bulgaristan'dan Türkiye'ye 800 milyon kilowat/saatlik enerji vereceği belirtilmiştir. Bulgaristan'ın Trakya'da yeni enerji iletim tesislerinin genişletilmesi konusunda yardımcı olacağı da bildirilmiştir.

Bulgaristan Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov'un çağrılısı olarak Bulgaristan'ı resmen ziyaret eden Başbakan Bülent Ecevit Varna'dan dün sabah uçakla eski Zağra'ya gelmiştir.

Başbakan Ecevit, önce eski Zağra yakınındaki «Maritsa-İstok»taki düşük tenörlü kömürden enerji elde edilen termik santralını gezmiştir.

Ecevit daha sonra, elektronik beyinler ile öteki elektronik araçların yapıldığı «Robot Fabrikası»nda incelemelerde bulunmuştur.

Eski Zağra'daki incelemelerini tamamlayan Başbakan Bülent Ecevit uçakla Varna'ya dönmüştür.

Başbakan Ecevit'in yanısıra Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Devlet Bakanı Hikmet Çetin ve bazı uzmanlar da görüşmelerde hazır bulunmuştur. Önceki gün iki görüşme yapan Ecevit ve Jivkov dün de biraraya gelmişlerdir. Bu görüşmede, heyetler halinde sürdürülen temasların son bir değerlendiril

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Türkeş, hükümetin devrilmesi için çağrı yaptı

★ ALMANYA'DA BULUNDUĞU SÜRE İÇİNDE ULUSLARARASI GERİCİLİĞİN BAŞI SAYILAN STRAUSS İLE DE GÖRÜŞEN TÜRKEŞ, HÜKÜMETİN «KOMÜNİST» OLDUĞUNU İDDİA EDİYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Hitler'in ölüm yıldönümü törenlerine katılmak üzere Almanya'da olduğu öne sürülen Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, «komünist» olduğunu iddia ettiği Ecevit Hükümetinin devrilmesi için çağrıda bulunmuştur.

Federal Almanya'da bulunduğu süre içinde, uluslararası gericiliğin Avrupa'daki en önemli kişisi olan Bavyera eyaleti CSU Başkanı Strauss ile de görüşmeler yaptığı belirtilen MHP Genel Başkanı Türkeş'in Ulm'de bir grup faşistle yaptığı toplantıda, komünist olduğunu iddia ettiği Ecevit Hükümetini devirmek için çağrıda bulunduğu belirtilmiştir.

ANKA'nın haberine göre Türkeş'in Ulm'de yaptığı toplantıyı protesto eden Türkiyeli ve Alman binlerce ilerici büyük bir gösteri düzenlemiştir. Polis kuvvetleri muhtemel bir çatışmayı önlemek amacıyla geniş güvenlik önlemleri almıştır.

Günümüzün zorunlu görevi

Türkiye'de, işçi sınıfı öncülüğünde tüm ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği belgisi altında kutlanan 1 Mayıs 78, tüm antikomünistlere ağır, sarsıcı bir [illegible] indirdi. Şimdilerde onlar, yedikleri bu darbenin etkisiyle 1 Mayısa, sınıfına, DİSK'e, CHP'li saylavlara, hükümete karşı saldırılarını sürdürüyorlar.

Öncelikle bir tek şeyin çok iyi bilinmesi gerek. Özgürlükleri savunmak, demokrasi için, ulusal bağımsızlığımızın yeniden elde edilmesi, daha iyi yaşama ve çalışma koşullarına ulaşılması için, barış ve ilerleme için savaşım vermek suç değildir! Başbakan Ecevit, 1 Mayıs Alanında yüzbinlerin haykırdığı bu istemlere karşı çıkılamayacağını belirtirken, İçişleri Bakanı Özaydınlı'nın, İstanbul Valisi Tekin'in gerekli soruşturmaların açılacağını söylemesi, çelişkidir, halk düşmanı güçlerin saldırıları karşısında açık bir gerilemedir.

Hatırlardadır... DİSK öncülüğünde gerçekleştirilen 16 Mart kırımını protesto eylemi ardından da hükümet, işverenlerin isteği ile çeşitli soruşturma ve kovuşturmalara girişmişti. Gericilik ve faşizm güçleri, bugün de böylesi saldırılarla demokrasi savaşımını durdurmak, geriletmek, kendi isteklerini bu hükümet eliyle de gerçekleştirmek yolunda yürüyorlar. Faşist hareketin başı Türkeş, emperyalizmin, uluslararası gericiliğin Avrupa'daki başı Strauss ile görüşüyor ve yurda dönüşünde hükümetin devrilmesi için çağrıda bulunuyor.

Hükümet, bu saldırılar

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Politika

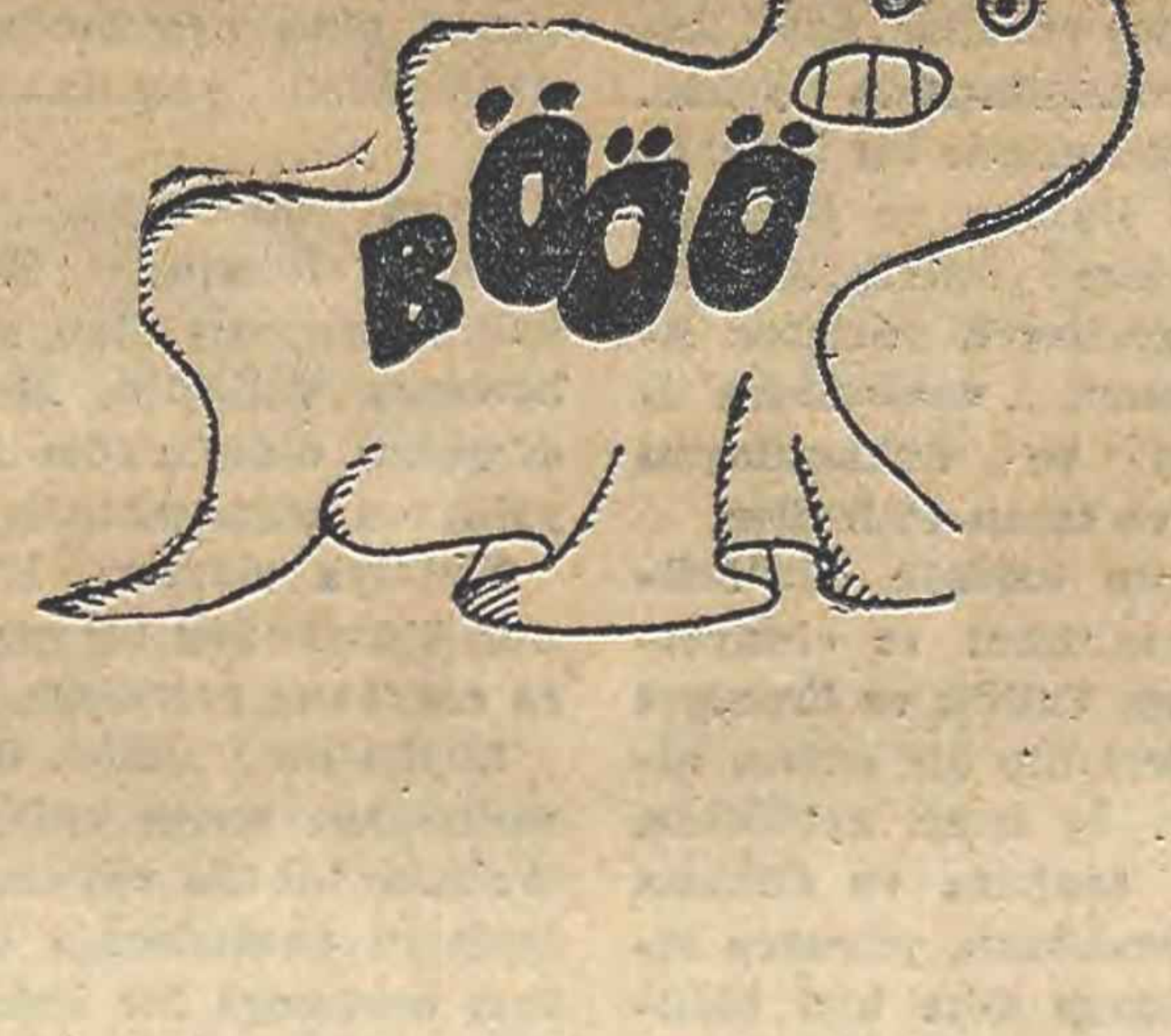

AVRUPA'NIN UZERİNDE BİR HAYALET DOLAŞIYOR ?

MC'cilerin 4'ncü gensoru önergesi salı günü gündeme geliyor

★ Sürekli gensoru ve soru önergesi veren MC'ciler, geniş yığınları ilgilendiren 37 yasa tasarısının Meclislerde görüşülmesini engelliyor

ANKARA (İSTA)

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı hakkında MHP tarafından verilen gensoru önergesinin önceki gün yapılan Millet Meclisi Genel Kurulunda gündeme alınmasının reddedilmesinden sonra salı günü de Çalışma Bakanı ile ilgili gensorunun gündeme alınıp alınmaması tartışılacaktır.

MC partileri Meclis'i çalıştırmamak amacıyla sürekli olarak gensoru istemi yoluna başvurmaktadır. Bugüne kadar Ecevit Hükümeti'nin çeşitli bakanları ile ilgili olarak üç gensorunun gündeme alınması reddedilmiştir. Öteyandan MC'ciler tarafından çalışmaları sürekli olarak engellenen Millet Meclisi gündeminde 37 kanun tasarı ve teklifi beklemektedir. Meclis İhtisas Komisyonlarının görüşmekte olduğu geniş yığınları ilgilendiren bazı yasa önerilerinin de gündeme girmesinden sonra bu sayının çok daha fazla kabaracağı belirtilmektedir. Bilindiği gibi Meclisler haziran ayı sonlarına kadar çalışmakta, daha sonra kasım başına kadar tatile girmektedirler.

ÇALIŞMA BAKANI İLE İLGİLİ GENSORU

Gündeme alınmasının reddedileceği önceden bilinen Çalışma Bakanı Bahir Ersoy hakkındaki gensoru önergesi AP'li Mustafa Başoğlu, Ali Naili Erdem ve arkadaşları tarafından verilmiştir. Türk-İş'in belli başlı uzlaşmacı sendikacılarından olan Mustafa Başoğlu ve arkadaşları Çalışma Bakanı'nın işbaşında kaldığı süre içinde işçilerin politik nedenlerle sürülmelerine gözyumduğunu, sendikaların bölünerek DİSK'e kaydırılmaya uğ-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Eğitim enstitülerinde sınav ve kayıt tarihleri belirlendi

ANKARA, (THA)

İki ve üç yıllık eğitim enstitülerinde son sınıftan beklemeli öğrencilerin sınavlarının 8-12 Mayıs, açık yüksekokula kayıt yaptırmak isteyenlerin kayıt işlemlerinin ise 8-31 Mayıs tarihleri arasında yapılacağı açıklanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığından yapılan açıklamaya göre sınavlar üç yıllık eğitim enstitülerinde:

a — Son sınıfta başarısız dersi bulunan öğrenciler ile,

b — Son sınıfa devam ettiği halde can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü olmaması nedeniyle sınavlara giremeyen öğrenciler.

İki yıllık eğitim enstitülerinde:

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Deniz, Yusuf ve Hüseyin bugün tüm yurtta anılıyor

HABER MERKEZİ

6 Mayıs 1972'de, 12 Mart döneminin faşist cellatları tarafından katledilen üç yiğit, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan, bugün tüm yurtta saygıyla anılmaktadır. Dönemlerindeki işçi ve demokrasi savaşımının öznel ve nesnel kimi olumsuzluklarına tepki duyarak serüvenciliğe dalan ancak faşizme ve emperyalizme karşı ulusal bağımsızlık, demokratik bir Türkiye için ölümü göze alarak yiğitçe direnen Deniz, Yusuf ve Hüseyin için çeşitli kuruluşlar mesajlar yayınlamışlardır.

Konuyla ilgili bir yorum yapan ve faşizm güçlerine karşı nefretini bu katliamla daha da bilendiğini kaydeden Türkiye Komünist Partisi'nin Sesi Radyosu, o zamandan bu güne Türkiye işçi sınıfının ve demokrasi savaşımının yeni atılımlarla donandığını, sağ ve sol oportünizme karşı savaşımı birbirine sıkıca bağladığını belirtmiş ve bugün üç yiğidin adı-

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

CUK

AVERAJ

Ambargo konusu
Temsilciler Meclisinin
bilmemne
komisyonunda
bir oy farkla
Türkiye lehinde
sonuçlandı.
Ama Türkiye'de
kimse memnun değil.
Galiba
averaj tutmuyor...

A.E.

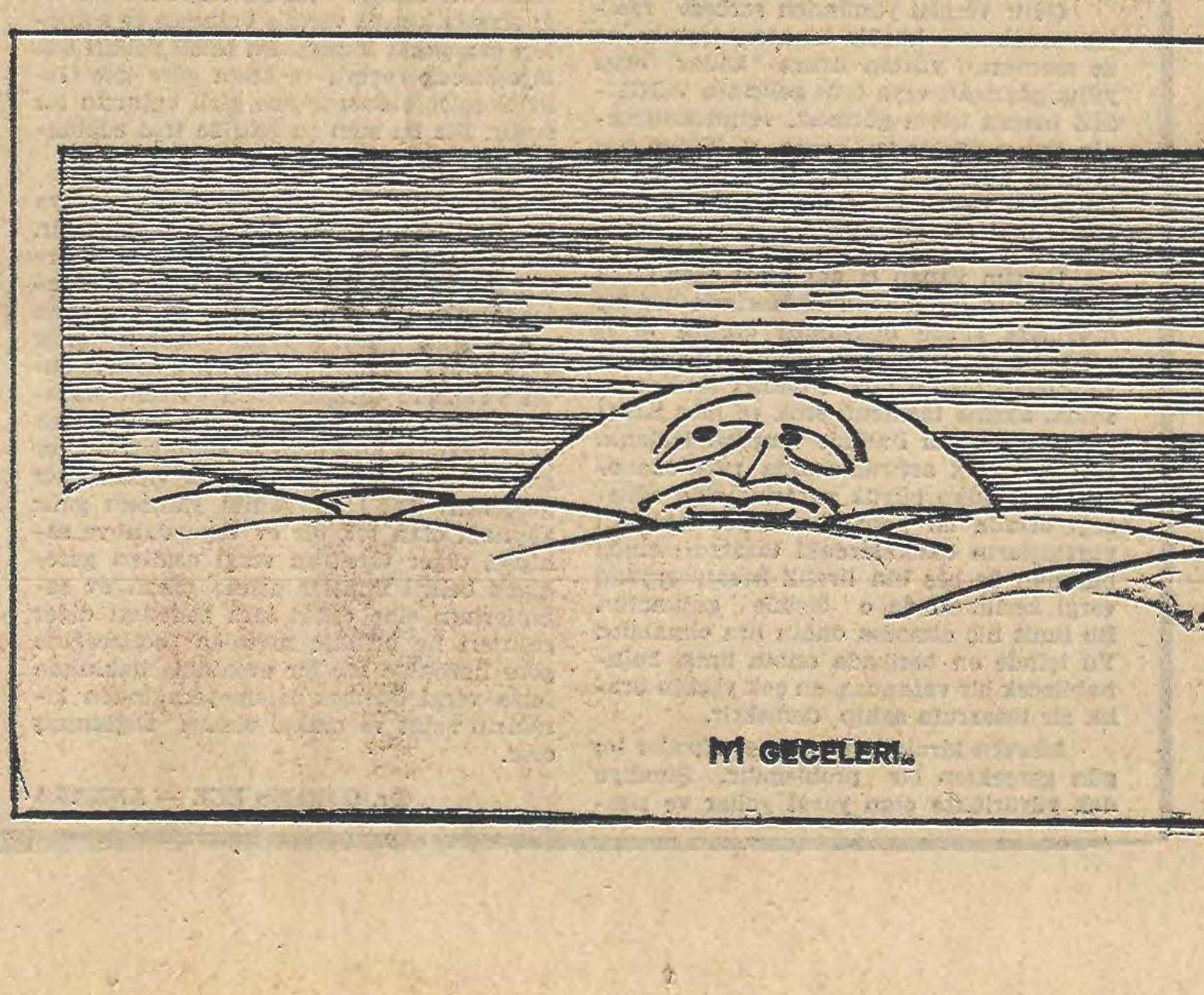
İYİ GECELERİ..

Pazarcık PTT'sinde patlayan bombayı gönderen kütüphane müdürü tutuklandı

★ BELEDİYE BAŞKANI'NA GÖNDERİLEN PAKETİ AÇAN 2 PTT MEMURU PATLAMA SONUCU ÖLMÜŞTÜ

★ 1 Mayıs çalışmalarına katılan Ayaş Halk-Koop üyelerinden ikisinin tutuklanması protesto edildi.

★ TÖB-DER Genel Başkanı ve İMO yöneticilerinden Akın Atilla'ya yapılan saldırılar kınandı.

★ Maocular, İzmir'de 2 İGD yöneticisini bıçakla ağır yaraladı.

(HABER MERKEZİ)

Pazarcık PTT'sinde 2 memurun ölümüne, bir memurun da ağır yaralanmasına neden olan paket-bombayı gönderenin Yozgat Kütüphane Müdürü Mehmet Özdoğan olduğu saptanmıştır. Özdoğan tutuklanmıştır. Öte yandan İzmir'de İGD Karşıyaka Şubesi yöneticilerinden ikisi önceki gün Maocuların bıçaklı saldırısına uğ

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

EKONOMİDEN POLİTİKAYA

ÖZLEM ÖZGÜR

Ecevit'in demokratlığı

1 Mayıs 1978'e TKP'nin damgasını vurması, Türkiye ölçeğinde günün konusu oldu... Sağından soluna, MHP'sinden AP'sine, DP'sinden CGP'sine, CHP'sinden tüm demokratik örgütlere, küçüğünden büyüğüne tüm basın ve yayın organlarında, ilericisinden gericisine herkesin bugün Türkiye'de sözünü ettiği tek şey, TKP'nin gücü, TKP'nin örgütlü ve disiplinli gücünün kitleleri nasıl kucakladığı ve TKP'nin 1 Mayıs 1978'e damgasını vurmasıdır...

Büyük basın bile, açıkça söylemek zorunluğunda kaldıki, 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanı'na **«Türkiye Komünist Partisi'ne Özgürlük», «TKP Halkındır», «TKP 1 Mayıs Alanında, belgileri egemen olmuştur.»**

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit de, 1 Mayıs'ın ertesi günü yaptığı basın toplantısında, 1 Mayıs'ta **«TKP'ye Özgürlük»** sloganının atılmasını kınamadığını söylemiş, Türkiye'de bazı siyasal hak ve özgürlüklerin bulunmadığını belirterek, **«bir de bulunmayan hakları isteme özgürlüğünü, kısacak olursak demokrasimize önemli ölçüde gölge düşer»** demiştir.

Bu siyasal hakların ve özgürlüklerin bulunmamasının demokrasi açısından bir eksiklik olduğuna dikkati çeken Ecevit, **«TKP'ye Özgürlük, isteğini kınarsam, kendi demokrasi anlayışımla ters düşerim»** demiştir...

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit'in yukardaki tümceleri, hiç kuşku yok, gerçek bir demokrata yaraşan sözcüklerdir. Ve bu nedenle de, Bülent Ecevit'i alkışlamak gerekirdi... Ne var ki, bu sözcüklerin hemen ardından, Bülent Ecevit'in konuya ilişkin söyledikleri, hem Ecevit'in demokratlığına gölge düşürmekte, hem de daha önceki söyledikleriyle çelişmektedir...

Nitekim, Başbakan Bülent Ecevit, TKP'ye özgürlük isteyenleri, kimi demokratik örgütler ve hatta onların yoneticileriyle sınırlı olduğu görünümünü uyandırmış, ad vererek bu örgütleri komünist kuruluşlar olarak ilan etmekten çekinmemiş ve bu konuda şunları söylemiştir:

«Bu isteği belirten kuruluşlar, kendi ellerinde olmayan nedenlerle, gerçek yönlerini, gerçek kimliklerini gizleyen adlar takınmışlardır. Belki bu yüzden bazı gençler o dövizleri getiren kuruluşların toplantılarına gitmekte ve onların üyesi olmaktadırlar. Şimdiye kadar, o kuruluşlar nasıl bir yönde olduğunu bilmediklerini ileri sürerek kendilerini haklı gösterebilirlerdi. Fakat o dövizleri getiren dernekler, yazılanlar doğruysa, örneğin İlerici Gençler Derneği, İlerici Kadınlar Derneği, açıklık rejiminin sağladığı olanakla gerçek hüviyetlerini ortaya koymuşlardır. Artık o istekleri resmen ve açıkça paylaşmayanların o derneklere girmeyeceklerini, girmişlerse de ayrılacaklarını umuyorum. Eğer o dövizlerin Taksim Alanında sergilenmesi, bu yararı sağlayabilirse ki sağlayacaktır, sevinmek gerekir.»

Bülent Ecevit'in bu sözleri, üzerinde uzunca boylu konuşmaya gerek duyulmayacak kadar açık, bir demokrata kayışmayacak türden sözcüklerdir. Şunlar söylenilmeye değer: İlk kez, Bülent Ecevit, bilerek ya da bilmeyerek gerçekleri tahrif etmektedir. Binlerce insan açıkça görmüştür ki, o dövizleri getirenler ne şu ya da bu dernektir, ne de o dövizler, yalnızca şu ya da bu derneğin içerisinde açılmıştır. Bir anda, **«TKP'ye Özgürlük»** belgisini taşıyana dövizler, alanın her yerinde, sendikaların demokratik örgütlerin büyük bir bölümünde görünür olmuştur. Tüm bunlara karşın, Ecevit'in yalnızca İGD ve İKD'yi örnek göstermesi, gerçekten ilginç, ilginç olduğu kadar da düşündürücüdür...

Kaldı ki, sorun, salt bu belgilerin dövizlerde yeralması değildir. Asıl önemli olan, saatlerce bu belgilerin alanın her yerinde duyulması, 1 Mayıs Alanı'na egemen olmasıdır. Bülent Ecevit, iki demokratik dernek adı vererek, hem bu örgütlerin üyelerini hem de onbinleri azımsamış, onları bilinçsizlikle suçlamıştır. Oysa, Bülent Ecevit'in bilmesi gerekir ki, hem adını verdiği iki demokratik örgütün üyeleri, hem de öteki sendika ve demokratik kitle örgütlerinde **«TKP'ye Özgürlük»** belgilerini atan kitleler, yani onbinler çocuk değildir... Onların ağızlarından çıkanları kulakları duymaktadır...

Sonuncu olarak, Bülent Ecevit bilinçli olarak, kimi kavramları birbirine karıştırmaktadır... Sözgelimi, demokratik kitle örgütleri, bu örgütlerin niteliği, politik örgütlenme gibi kavramlar, Ecevit'in kafasında netleşmemiş olabilir mi? İGD ile İKD'nin, gerçek kimliklerini gizleyen adlar taşıması ne demektir? Eğer, örgütlenme özgürlüğü üstüne konan yasaklar kaldırılmış olsaydı, bu kuruluşların adı daha mı değişik olurdu? Sözgelimi, TKP'ya da TKP Gençlik Örgütü, TKP Kadınlar Örgütü gibi adlar mı alırdı?

Bülent Ecevit, her iki kuruluşun da, demokratik kitle örgütü olduğunu bilmiyor olabilir mi? Demokratik kitle örgütlerinde, toplumun değişik ilerici kesimlerinden olduğu kadar komünistlerin de çalışıyor olmasından daha doğal bir şey olabilir mi? Sürekli demokratlıktan sözeden Bülent Ecevit'in, her yeri geldiğinde komünistlere yüklenmesi, TKP'ye özgürlük belgisi atanların tümünü komünistlikle suçlaması, anti-komünizme değin uzanan sözcükler söylemesi, demokratlıkla bağdaşır mı?

Kaldı ki, Bülent Ecevit, nasıl oluyor da, hem TKP'ye özgürlük belgisini atanları kınamıyorum diyor ve bunu doğal karşılıyor, hem de demokratik kitle örgütlerini ad vererek komünistlikle suçlayabiliyor... Ve de, Bülent Ecevit, bu hakkı kendisinde nasıl bulabiliyor? Ve neden demokratik örgütlere dil uzatmak gereğini duyuyor? Yoksa, Bülent Ecevit, komünizm umacılığını hortlatıp, kitleleri ürkütebileceğini mi sanıyor? Bülent Ecevit, 1 Mayıs Alanı'nda olsaydı, anti-komünizm yapmanın kimseye zarardan başka bir yarar sağlayamayacağını apaçık görebilirdi...

BİR EKMEK BİR Politika

İkisinden de "vazgeçilemez"

Politika

Bayinizden her sabah ısrarla gazetenizi arayınız

Malatya olaylarının içyüzü ve amacı

H. Basri AYDIN

MALATYA OLAYLARI, HAMİDO'NUN ÖLÜMÜNDEN BİR GÜN SONRA MEYDANA GELMİŞTİR. BÖYLESİNE İNSANLIK DIŞI BİR SUİKASTTEN SONRA HALKIN KOLAYLIKLA TAHRİK EDİLECEĞİ, OLAYLARIN YARATILACAĞI BELLİ İKEN HERHANGİ BİR ÖNLEM ALMA GEREĞİNİ DUYMAYAN VALİNİN ELBETTEKİ ŞİMDİ GÖNLÜ RAHATTIR. LANET OLSUN, İNSANLARI MUTLU YAŞATMAK YERİNE, İNSANLARI ÖLDÜRMEYİ YEGLEYEN ZİHNİYETE; BİN KEZ LANET OLSUN.

Emperyalist devletlerin tek düşündükleri şey, geri bıraktırılmış, kalkınmamış ülkelerdeki yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarını sömürerek kendi halkını mutlu yaşatmaktır.

Emperyalist devletler, geri kalmış ya da kasten geri bıraktırılmış olan ülkelerde yerli işbirlikçileri aracılığı ile sömürü ağını kurarlar. Bu ortaklık aracılığı ile halkın dikkatini sömürüden soyutlamış olurlar.

Bu sömürü ağının farkına varılmadığı sürece, emperyalistlerin hizmetinde çalışan geri kalmış ülkelerin halkları, emperyalistlere dost gözü ile baktıklarından onlarla kardeş kardeş geçinirler.

Ne zaman ki geri kalmış ülke halkları, bu sömürü ağının farkına varır da seslerini yükseltirlerse, o zaman bu kardeşlik bozulur, kardeşliğin yerini düşmanlık almaya başlar.

Binlerce insanın, kanı, canı bahasına yurttan atılan emperyalist devletler, ikinci paylaşım savaşından sonra dostluk perdesi altında ülkemize girerek yerli işbirlikçilerle ortaklıklar kurarak yeniden sömürü ağını ördüler.

1961 Anayasası çıkıncaya dek halktan gizlenebilen bu sömürü ağına karşı halktan büyük bir tepki gelmedi.

Ne zaman ki 1961 Anayasası ile ülkemize yayın özgürlüğü geldi, dilimize birçok eserler tercüme edildi, o zaman üniversite gençliği ve yurtsever aydınlar, bu sömürü ağının farkına vararak geniş halk kitlesine yaymaya başladılar.

Okunan bu eserler, yazılan yazılar, dağıtılan bildirilerle halkın dikkati sömürü düzeninin üstüne çevirilmeye başlanınca, bu sömürünün sürdürülmesi için yeni yeni planlar uygulama alanına konuldu.

Bu planların ön çalışması olarak «Barış Gönüllüsü» adı altında yurda soktukları casuslar aracılığı ile hangi planın nerede uygulanabileceği saptandı.

MALATYA BÖLGESİ BARIŞ GÖNÜLLÜLERİNCE SAPTANMIŞTI

Barış gönüllülerinin verdikleri raporlarda: «Türkiye'de bir mezhep kavgasının yaratılabileceği bölgeler» saptanmıştı. Genellikle Alevi ve Sünni inançlı vatandaşların yoğun olduğu bölgeler saptanmıştı. Bu bölgelerden birisi de Malatya idi. Malatya Atatürk Ortaokulunda çalışan Barış gönüllüleri, bunu iyi hesaplayıp saptamışlardı.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için Alevi inançlı vatandaşlarla Sünni inaçlı vatandaşları bünyesinde toplıyacak birer siyasi partinin kurulması öngörülüyordu.

Bu amaçla TBP ile MHP kuruluyordu. Sonradan MHP'nin Sünni inançlı vatandaşları toplayamıyacağı anlaşılınca, MSP yerini alıyordu.

Şimdi sıra deneylere gelmişti.

İlk deney, 1968 yılında Malatya'da uygulandı:

Turan Emeksiz Lisesi'nde bir öğrenci, işsizlikten ötürü geçim sıkıntısı içerisinde bulunduğunu belirterek Kemal Abbas adlı Alevi inançlı öğretmenden kendisine bir iş bulması ricasında bulundu.

Öğretmen, öğrenciye, YSE Müdürlüğü'nde bir iş buldu. Ve öğrenciye: «Son dersten sonra kalmakta olduğum İstanbul Oteli'ne gel, beraberce YSE Müdürlüğü'ne gidelim» dedi.

Öğrenci otele geldi. Öğretmen çay söyledi. Otel, MSP Milletvekili Turan Akyol'un oteli idi. Gelen çayın içine uyuşturucu madde konulduğundan çayı içen öğretmen bayılıp kaldı. Öğrenci, verilen talimat gereğince cevindeki usturayı çıkararak öğretmenin tenasül aletini kestikten sonra bağırmaya başladı. Önceden, otelin önünde hazır kıta bekliyen kalabalık, sokaklara dağılarak saldırıya geçti. Birçok yerler tahrip edildi.

Yaralı öğretmen, Kayseri'ye, oradan da İstanbul'a gönderilerek tedavi altına alındı.

Yapılan incelemeler sonunda:

a — Kanın bir tek noktaya aktığı, etrafa dağılmadığı, oysa ki uyutulmayan bir kimsenin yaralanması halinde çırpınacağı, kanın her tarafa sıçrayacağı, bir noktaya akıp etrafa dağılmadığına göre, öğretmenin bayıltılmış olduğu,

b — Öğrenciye kötü fiilde bulunmak istemiş olsaydı, usturanın atılması ile bacaklarında da yara olması gerektiği, oysa başka hiçbir yerinde bir çizik görülmediği saptandı.

Bunlara benzer bulguların saptanması ile olayın bir tertip olduğu anlaşıldığından öğretmen tekrar görevine dönerken, bu tertibe alet olan öğrenci Samsun Ağırceza Mahkemesince 9 yıl ağır hapis cezasına çarptırılıyordu.

Başarısızlıkla sonuçlanan bu deney, 1975 yılında daha geniş çapta birçok illerde uygulama alanına konuldu.

MALATYA'DA İKİNCİ PROVOKASYON...

Bu illerden birisi de yine Malatya idi.

1975 yılı Şubatında Ahmet Emin Yalman'ı kurşunlayan çapulcu Şerif Dursun ile Hamido, köy köy gezerek: «Komünistler camilerimize bomba koyacaklar, müslüman olan gelsin» diyerek zavallı cahil halkı Malatya'da topladılar.

Köyden getirilen bu kalabalıktan kuşkulanan Malatya halkı, Vali ve Emniyet Müdürünü aradılar, ama, ikisi de makamlarında yoktu. Ertesi gün elinde bir bayrakla Şerif Dursun ve Hamido, topladıkları kalabalığı saldıraya geçirerek yüzlerce Alevi inançlı vatandaşın iş yerlerini ve dükkanlarını yağma ve talan ettirdiler.

İki gün üstüste sürdürülen bu tahribat ve cinayetlere karşı Valilik ve Emniyet Kuvvetleri hiç bir önlem almadılar. İş işten geçtikten, birçok mağaza ve dükkan yağmalandıktan, yüzlerce kişi yaralanıp dört kişi öldürüldükten sonra Valilik ve Emniyet Kuvvetleri harekete geçerek durumu kontrol altına aldı. Ne var ki Alevi inaçlı vatandaşlar, bu yağma ve talana yanıt vermediklerinden herhangi bir mezhep çatışması meydana gelmedi, plan başarısızlıkla sonuçlandı. Sadece tansiyon yükseltilmiş oldu.

...VE ÜÇÜNCÜ PROVOKASYON

Ne var ki emperyalizmin ve sermayenin uşakları, mutlaka bir mezhep çatışması yaratarak ağababalarını hoşnut etmek istiyorlardı. Bu tansiyon yükseklğinden yararlanarak amaçlarını gerçekleştirmek istediler ve insanlık dışı, canavarca planlarını üçüncü kez uygulamaya koydular.

Bu canavarca planın uygulanması sonucu olarak iki masum yavru ile hamile bir gelini de kurban vermekten çekinmediler.

Kapının zilini çalarak kapıyı açmaya gelen masum insanları kurşunlamaktan zevk alanlar,

Dağılmakta olan öğrencilerin arasına bombayı fırlatıp otomatik silahla taramaktan hoşlananlar,

Kahvehaneye saatli bomba koyarak kitle halinde halkı öldürmeyi planlıyanlar,

Kıbrıslı gençleri, günlerce işkenceden geçirdikten sonra kurşuna dizenler,

Üç masum lise öğrencisini işkenceden geçirdikten sonra kurşuna dizerek demiryolu üstüne atanlar, elbetteki Hamido'yu kurban etmeyi kararlaştırdıkları zaman Hamido ile birlikte üç masum insanı kurban vermek suretiyle halkı daha çok galeyana getirebileceklerini de planlamışlardır.

Ağababası Amerika'nın gönlünü hoş edinceye dek yani Türkiye'de bir mezhep çatışması yaratıncaya dek bu planlarını uygulayacakları anlaşılmaktadır.

Birinci ve ikinci plan uygulamasında olduğu gibi üçüncü plan uygulanmasında da Validen yararlanmışlardır.

Daha önce Malatya'nın Arguvan ilçesinde Kaymakamlık yapmış olan şimdiki Malatya Valisinin, bir Alevi düşmanı olduğu tüm Malatyalılarca bilinmektedir.

Malatya olayları, Hamido'nun ölümünden bir gün sonra meydana gelmiştir.

Böylesine insanlık dışı bir suikasttten sonra halkın kolaylıkla tahrik edileceği, olayların yaratılacağı belli iken herhangi bir önlem alma gereğini duymayan Valinin elbetteki şimdi gönlü rahattır.

Lanet olsun insanları mutlu yaşatmak yerine insanları öldürmeyi yeğleyen zihniyete; bin kez lanet olsun.

YORUM oya baydar

Üç demokrasi anlayışı üzerine

1 Mayıs'ın ardından çok yönlü, çok çeşitli tepkiler geldi. Çeşitli anlayışlar sergilendi. Her biri üzerinde uzun uzun durulmaya, değerlendirmeye değer demeçler, tepkiler, eleştiriler, yaklaşımlar bunlar.

Uzun uzun durulacak, ayrıntılı değerlendirilecek de...

Ancak bunlardan üçü üzerinde fazla vakit geçirmeksizin durmak istiyoruz.

Birincisi Başbakan'ın demeci. Bülent Ecevit, 1 Mayıs'ın hemen ardından, sanıyoruz çok kişinin dikkatle ve belki de bir kaç defa okuduğu önemli bir demeç verdi. Uzun uzun tekrarlamayacağız.

Ne diyor Ecevit?

«...Demokratik bir ülkede herkes hak ve özgürlüklerin genişletilmesini isteyebilir. Bazı siyasal hakların ve özgürlüklerin bulunmaması demokratik açıdan bir eksikliktir. Bir de bulunmayan hakları isteme özgürlüğünü kısacak olursak, o zaman demokrasimize önemli ölçüde gölge düşer...»

Bu, soruna **«demokratça»** bir yaklaşımdır. Nitekim Ecevit de bunu iki üç cümle sonra bir daha vurguluyor:

«... o dövizlerde bulunan istekleri, bazı kimselerin belirtilen istekleri açıklamasını kınamıyorum. Kınarsam kendi demokrasi anlayışımla tutarsızlığa düşerim...»

Ancak CHP'nin Genel Başkanı ve Başbakan Ecevit bunları izleyen cümlelerde de şöyle söylüyor:

«... örneğin İlerici Gençler Derneği, İlerici Kadınlar Derneği açıklık rejiminin sağladığı olanakla gerçek hüviyetlerini ortaya koymuşlardır. Artık o istekleri paylaşmayanların o derneklere girmeyeceklerini, girmişlerse ayrılacaklarını umuyorum. Eğer o dövizlerin sergilenmesi bu yararı sağlayabilirse ki sağlayacaktır, sevinmek gerekir...»

İşte burada duralım. Demokrasi anlayışına «gölge düşmesinden» ürken, «demokrasi anlayışında tutarsızlığa düşmekten» kaçınan Başbakan, bu görüşü savunmaktan ürkmüyor, kaçınmıyor.

İKD'nin ve İGD'nin birer yığın örgütü olduğunu, bu örgütlerde sosyal demokratların olduğu gibi komünistlerin de yer alması gerektiğini bilmiyor ya da bilmezlikten gelmekte yarar görüyor. Kendi paralelinde düşünenleri bu derneklerden istifaya çağırıyor. İstifa ederlerse sevineceğini belirtiyor.

Bu sözler, bir sosyal demokratın, demokrasi anlayışına gölge düşürmez mi, kendi demokrasi anlayışıyla tutarsızlık değil midir? Yarın, tıpkı İKD, İGD gibi birer yığın örgütü olan işçi sendikalarında, ya da memur derneklerinde «Bu sosyal demokrat, bu sosyalist, bu komünist» diye ayrımlar konarak, yani bu demokratik kuruluşların «yığınsallık» nitelikleri -ki temelleridir- dinamitlenerek ortaya çıkarılmak istenen tablo, hangi demokrasi anlayışı ile açıklanacaktır.

Kanımızca o demokrasiye olsa olsa **«gölgeli demokrasi»** denir.

Başbakan bunları söyleyerek ürker göründüğü gölgelik'lere dalarken, bir başka ilerici, üstelik yıllar boyu «sol»un saygısını kazanmış bir yazar, İlhan Selçuk, aynı günlerde şöyle dedi:

« Niçin TKP'ye özgürlük? 42 milyona özgürlük istemek gerekmez mi?»

Eğer kasıtlı bir demagoji yapılmıyorsa -ki en azından ummuyoruz- bu demokrasi anlayışı, ne menem bir demokrasi anlayışıdır? **«TKP'ye özgürlük»** istemi, 42 milyonun özgürlük savaşımının vazgeçilmez bir parçası değil midir? Komünist Partisi'nin yasak olduğu bir ülkede, halkın özgür olduğu söylenebilir mi? Böyle bir ülkede demokrasi vardır denebilir mi?

Gelelim üçüncüsüne. Milliyet'in başyazarı Abdi İpekçi, 2 Mayıs sabahı, yani sıcağı sıcağına, 1 Mayıs'ı değerlendirdi. İpekçi yazısında esas olarak **«olay çıkmamasını»** vurguladı. 1 Mayıs'ın anlamı hiç kuşkusuz **«olay çıkmaması»** değildir. Ancak İpekçi'nin bu yaklaşımı, en azından **«düşmanca»** olmayışıyla, olumlu idi.

Gel gör ki, yazar hemen bir kaç cümle sonra bağışlanmaz bir benzetme yapıyor. Olaysız geçen 1 Mayıs ile olaysız (!) geçen faşistlerin Ankara'daki **«Büyük Yürüyüşü»**nü karşılaştırıyor ve iki **«olay»**da da **«olaysız geçiş»**i birer olumluluk olarak belirliyor.

Ama bu arada demokrasinin bir yana itildiğini gözden kaçırıyor. Tarafsızlık gayretinin kişiyi -yazarı- faşizme karşı da tarafsız olmaya götürüşünü göremiyor.

Faşizme karşı tarafsız olmak!.. Yangın'da ateş ile itfaiyeci arasında tarafsız olmaktan farkı nedir bunun?

Türkiye demokratların, demokrat olmayı bir türlü başaramadığı bir ülke. Demokratlığın asli unsuru anti-komünist olmamak ve anti-faşist olmaktır çünkü.

Politika OKURLARI YAZIYOR

KİRALAR VE YENİ VERGİ TASARISI

Dar gelirli yurttaşların orta halli yaşamlarını gittikçe artan hayat pahalılığı ve kısmi enflasyon tablosu içinde sürdürebilmeleri için, Meclislere intikal eden yani vergileme tasarısında şu değişikliklere yer verilmesi şarttır.

Gelir vergisi yönünden serbest meslek erbabının, küçük esnafın, işçinin ve de memurun yüzbin liraya kadar olan yıllık gayrisafi veya brüt gelirinin VERGİSİZ olarak işlem görmesi, vergilendirmenin ikinci yüzbinden sonra, % 20'den başlayarak kademeli olarak her yüzbinde ve milyonda belirli bir birim dahilinde artış göstermesi gerekmektedir.

Üretim yapan iş adamları eğer yıllık gelirlerinin bir milyonun üzerinde her bir milyonda yüzde doksanını üretim ve iş sahasına yatırıyorlarsa, yalnızca bu şartla vergilendirmenin relatif olarak azaltılmasında, aksine tasarruf, stok ve lüks israflar ve olanaklar halinde vergilendirmenin relatif olarak artırılmasında yurt ekonomisi açısından büyük yararlar elde edileceği ortada bir gerçektir. Diğer taraftan yurttaşların bankalardaki tasarruflarında bulunan üç-beş bin liralık hesaplarından vergi kesilmesi de o ölçüde gülünçtür. Bu limit hiç olmazsa onbin lira olmalıdır. Yıl içinde on bankada onbin lirası bulunabilecek bir vatandaş, en çok yüzbin liralık bir tasarrufa sahip demektir.

Mesken kiralarına gelince: Kiralar bugün gerçekten bir problemdir. Şimdiye dek yürürlükte olan yasal yollar ve şimdiden sonra ileri sürülecek olan yeni tasarılar kiraların hudutsuz olarak artışını önleyemeyecektir. Çünkü yasal yollar ne olursa olsun ev sahiplerinin evini dilediği fiyatla kiraya verebileceği formüller mevcuttur. İhtiyaca binaen tahliye davası açarak evini tahliye ettirdikten sonra dilediği fiyatla kiraya vermiş bulunan ev sahipleri saymakla bitmez. Bu hileli yolları önleyebilecek geçerli ve kesin çare işte Gelir Vergisi Yasası içinde gizli bulunan bir sırdır. Biz bu sırrı şu şekilde ifşa edebiliriz:

Meskenlerin yıllık kaç liraya kiraya verildiği resmi kontratlarla belirlenmiştir. Evin vasfına göre yıllık kirası lüks daire olmayanlarda yirmi bin, lüks daire olanlarda kırk bin lira üzerinde gelir getiren mesken sahiplerine yüzde seksen gelir vergisi uygulaması yapılması kiraların sabit ve düşük tutulmasında etkinlik kazanacaktır. Tasarının uygulanmasında tek gelir kaynağı kira olan ev sahiplerinin vergisiz işleme tabii olmaları da vicdani bir gerçektir. Tabii ev sahibi yalnızca gelir kaynağı olan tek bir ev veya daireye sahipse, diğer taraftan vergi usulleri gereğince belirli limitler dışına çıkan ev sahiplerinin elde ettiği kira bedelleri diğer gelirleri ile birlikte mütalaa edileceğine göre herhalde hiç bir evsahibi hakkında fazla vergi ödemek istemeyeceğinden kiraların sabit ve makul olması sağlanmış olur.

Dr. Gültekin ECE = ANKARA

BUNALIMLARIN PANZEHİRİ UDC

Ülkemiz bunalımların ortasındadır. Yurdu emperyalizme bağımlı kılan, içinden çıkılmaz bunalımlara iten MC'nin gidip, yerine CHP ağırlıklı hükümetin gelmesine karşın; geçmişte olduğu gibi şimdi de faşist tırmanış durmuyor, aksine daha da hızlanıyor, süregen bunalımlar devam ediyor.

CHP ağırlıklı hükümet, meseleye yanlış teşhis koymakta, tutarlı bir tavır alamamakta, tekellerin istemlerine kayıtsız şartsız boyun eğmekte, böylece faşist mihraklara güç ve cesaret vermektedir. İşbirlikçi - tekelci burjuvazinin açık diktatoryası olan faşizm tehlikesi bugün her zamankinden daha çok boyutlar kazanmıştır. Faşist tehlike bu denli yoğunlaşmışken CHP hâlâ pasifist, kararsız tutumunu sürdürmekte, faşizmin tekelci sermayenin en kanlı, en gerici kesimlerinin açık terörcü diktatörlüğü olduğunu, bunun cephe hareketleriyle önleneceğini gözardı etmektedir. Ama tarihin deneyleri bize göstermiştir ki, faşizm, emperyalizm çağında, tekelci sermayeden gücünü alır ve beslenir. Bu faşist tehlikenin de yokolması için tekellerin egemenliğinin yıkılması gerekmektedir. Burjuvazinin egemenliğinin yıkılması için başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ulusal demokratik güçlerin içinde yeraldığı anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekelci cephenin kurulması gerekmektedir. Fakat CHP, işçi sınıfının ve tüm ilerici güçlerin cephe çağrısına kulak tıkamıştır. Bir avuç tekeller, toprak beyleri ve gerici faşist güçler dışında tekellerden zarar görmüş tüm ilerici kişi ve örgütlerin birliğini sağlamayı planlayan Ulusal Demokratik Cephe (UDC) çağrısına «Milleti cephelere bölmeye karşıyız» diye yüz çevirmiştir.

Ayrıca faşist tehlike yanında, ülkede ekonomik bunalımlar devam etmekte, emperyalistlere, İMF'ye, NATO'ya bağımlılığımız daha da artmaktadır. Ülkede bunalımların daha da artmasının nedeni CHP'nin aldığı kararlar sonucu IMF'ye ve emperyalistlere daha sıkı bağlanmamızdır. Ülkedeki süregen bunalımlar değişken burjuva hükümetleri tarafından yok edilmemiştir. Bunalımlara çözüm yolu açıktır. Saldırgan NATO'dan çıkmak, Amerikan emperyalistleri ile yapılan ikili kölelik anlaşmalarını bozmak, silahlanmaya son vermek, köklü anti-emperyalist sosyal dönüşümleri gerçekleştirmek ve sosyalist ülkelerle işbirliği yapmak bunalımları yok etmek için yeterlidir.

CHP ağırlıklı hükümet ABD emperyalistleri ve Türkiye'deki bir avuç tekellerle işbirliği yerine, işçi sınıfına, emekçi kesimlere ve tüm ulusal demokratik güçlere yönelmeli, onlarla birlikte bunalımlara çözüm yolu aramalıdır. CHP devrimci toplumsal dönüşümlerin gerçekleşmesinden yana ise ülkemizi bunalımlardan, pahalılıktan, işsizlikten ve faşizm tehlikesinden kurtaracak olan Ulusal Demokratik Cephe'de yerini almalıdır. Aksi taktirde ülkeyi bunalımlardan ve faşist tehlikeden kurtarmak yerine daha büyük bir yıkıma sürükler ve faşizmin pençeleri arasında bir kâğıt gibi erir gider.

Celal DENİZ
Gaziantep

Danimarkalı balıkçılar AET'yi protesto etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

AET organlarının, üye ülkelerin balıkçılık filolarının avlayabilecekleri deniz ürünlerine kısıntılar ve kayıtlamalar getiren kararlar almasını protesto etmek üzere, Danimarkalı balıkçılar, Kopenhag Limanı'nda büyük bir gösteri düzenlemişlerdir.

2000 kadar balıkçı, dörtyüz balıkçı teknesi ile limanı işgal ederek trafiği aksatmışlar ve taleplerinin karşılanmaması halinde limanı trafiğe kapatma tehdidinde bulunmuşlardır. Balıkçılar, AET yetkililerinin sınırlayıcı kotalar sistemine son vermelerini talep etmişlerdir.

Uruguay'daki işkencelerin soruşturulması istendi

- ★ ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ 12 TUTUKLUNUN İŞKENCE ALTINDA ÖLDÜĞÜNÜ AÇIKLADI
- ★ KAYIP KİŞİLERİN AKİBETLERİNİN AÇIKLANMASI TALEP EDİLİYOR

LONDRA (ANKA)

Uluslararası Af Örgütü'nün İngiltere Şubesi, Uruguay Devlet Başkanı **Aparicio Mendez**'den siyasi tutuklulara işkence yapıldığı iddialarını örgüt tarafından soruşturulmasına izin vermesini istemiştir.

Örgütün İngiltere Şubesi Başkanı **David Simpson**, Uruguay Devlet Başkanı'na gönderilen mektupta, işkence ile öldürülenlerin yanısıra kayıp olduğu belirtilen kişilerin akibetlerinin de soruşturulması için olanak sağlanmasının talep edildiğini açıklamıştır.

David Simpson, son iki yıl içinde 12 tutuklunun işkence altında can verdiği konusunda örgütün elinde yeterli kanıtlar bulunduğunu kaydetmiş, Uruguay Hükümetinin, işkenceyi olağan bir yöntem haline getirdiğini belirtmiştir. **Simpson**, örgütün 1972 ve 1975 yılları arasında da Uruguay'da 22 kişinin işkence ile öldürüldüğünü ortaya çıkarttığını, ancak uluslararası tepkileri hiçe sayan Uruguay Hükümetinin işkenceyi sürdürdüklerini belirtmiştir.

F. Almanya'da mesleklerinden men edilenler açıklandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya'da meslek yasaklamaları nedeni ile politik inançları yüzünden işten çıkarılan ya da çıkarılma tehlikesi ile karşı karşıya bulunan 48 kişinin daha isimleri, «Meslek Yasaklamaları İle Savaşım Komitesi» tarafından açıklanmıştır. Bu kişilerin, «güvenilmez kişiler» olarak ilan edildikleri ve kamu görevlerinde çalıştırılmadıkları bildirilmektedir. «Meslek Yasaklamaları İle Savaşım Komitesi»nin yaptığı açıklamaya göre, bu kişilere meslek yasaklaması uygulanmasının asıl nedeni, bu kişilerin Alman Komünist Partisi'ne ya da diğer anti-faşist ve demokratik örgütlere üye olmaları olduğu söylenmiştir.

Basra Körfezi ülkeleri ortak haberalma örgütü kuruyor

BEYRUT (THA)

Basra Körfezi ve Kızıl Deniz'e kıyısı olan 11 ülke petrol bölgelerine yapılmasından korkulan sabotaj hareketleri, ya da planları konusunda bilgi aldıktan sonra da bunlar ilgili ülkelere bildirilecektir. Genellikle Arap diplomatik işleriyle ilgili çok iyi haberler almakla tanınan bültende örgüt fikrinin Suudi Arabistan, İran ve Irak tarafından ortaya atıldığı, daha sonra da Kuveyt, Umman, Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Kuzey Yemen, Sudan ve Mısır tarafından da prensipte kabul edildiği ifade edilmiştir.

Hindistan'da öldürülen göstericilerin sayısı 7'ye yükseldi

YENİ DELHİ (A.A.)

Hindistan basın tröstünün bildirdiğine göre, önceki gece Kuzey Hindistan kenti Agra'da çatışmalar yeniden alevlenmiş, kentin yoğun nüfuslu bir bölgesinde toplanan kalabalığı dağıtmak isteyen polislerin ateş açması sonucu iki kişi daha vurularak ölmüş, böylece ölü sayısı 7'ye çıkmıştır.

«Dokunulmazlar»ın geçen pazartesi başlattıkları büyük gösteriler sırasında da polisin açtığı ateşte beş kişi ölmüş, kentte düzeni sağlamak için ordu birlikleri yardıma çağrılmıştı.

Gösteriler 200 kadar «Dokunulmaz»ın geçen hafta «Dokunulmazlar»ın bir toplantısını polisin cop kullanarak dağıtmasını protesto etmeleriyle başlamıştır. Hindistan'da «Dokunulmazlar», kast sisteminin dışında kalmaktadırlar ve yüksek kastlara mensup Hintlilerce hor görülmektedirler.

Begin, ABD'de taraf toplamaya çabalıyor

- ★ İSRAİL BAŞBAKANI, MISIR'A YENİDEN AYRI GÖRÜŞME ÇAĞRISI YAPTI
- ★ BEGİN, İLLOHOİS ÜNİVERSİTESİ'NDE, BÜYÜK GÖSTERİLERLE KARŞILANDI

NEW YORK (THA)

Mısır ile İsrail arasındaki ayrı görüşmelerin yeniden başlaması için çağrıda bulunan İsrail Başbakanı Menahem Begin, Filistin Devletinin kurulması yolunda olumsuz davranışlardan vazgeçmeyeceğini bildirmiştir. Begin, şunları söylemiştir:

«Görüşmeler başlayacaktır. Çabalarımızın başarıyla sonuçlanacağından umutluyuz.»

İsrail Dayanışma Derneği'nin 250 üyesi önünde konuşan İsrail Başbakanı, «Batı Şeria'da bağımsızlık yerine özerkliğe dayanan planımızda ısrar ediyoruz» demiştir.

Öteyandan İsrail Başbakanı, İllinois Eyaletinin bir kentinde, «Begin Defol» pankartları ile karşılanmıştır. Begin'e bir üniversitenin fahri doktorluğu diplomasının verilmesi için düzenlenen bir toplantı sırasında, çok sayıda öğrenci üniversiteye toplanarak Begin ve siyonizm aleyhinde gösteri yapmış, «Begin Defol», «Siyonizm Irkçılıktır» yazılı pankartlar taşımışlardır.

Los Angeles, Chicago, Washington ve New York'u gezdikten sonra, İsrail Hava Kuvvetleri'ne ait askeri uçakta gazetecilerle konuşan Begin, «Amerikan yetkililerine görüşlerimizi bildirerek karşı görüşlerini aldık ve görüşmelere yeniden başlanması konusunda görüşbirliğine vardık» demiştir.

Ingiltere Genelkurmay Başkanı Çin'deki demecini yorumlayamıyor

LONDRA (THA)

İngiltere Genelkurmay Başkanı Mareşal Sir Reil Cameron, dün İngiltere'ye dönmüş, ancak havaalanında kendisini karşılayan gazetecilere geniş tepki uyandıran Çin'de verdiği demeçle ilgili olarak herhangi bir yorumda bulunmayı reddetmiştir.

Cameron, Pekin'de Çinli askerlere hitaben, «İngiltere ve Çin'in ortak düşmanı Sovyetler Birliği'dir» şeklindeki sözleriyle ilgili sorular soran muhabirlere sadece «Yorum yok» demekle yetinmiştir.

Diplomatik kaynaklar ise, Cameron'un konuşmasıyla ilgili olarak hükümete açıklama yapıncaya kadar hiçbir yorumda bulunmamak konusunda sıkı talimat aldığını haber vermişlerdir.

SBKP heyeti Portekiz'de

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Portekiz Komünist Partisi'nin konuğu olarak Portekiz'de bulunan SBKP Heyeti ile Alvaro Cunhal'ın Başkanlığındaki PKP Heyeti arasındaki görüşmeler başlamıştır. Bu arada SBKP Heyeti, Portekiz faşist diktatörlüğü zamanında birçok anti-faşistin ve PKP Genel Sekreteri Gonsalves'in öldürüldüğü bir toplama kampını ziyaret ederek bir çelenk bırakmıştır.

Lübnan'daki BM Barış Gücü birlikleri artırılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BM Güvenlik Konseyi, Güney Lübnan'daki BM Barış Gücü Birliklerinin mevcudunu 4 binden 6 bine çıkarmayı kararlaştırmıştır. Bilindiği gibi bu artış, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim tarafından önerilmişti.

Bu kararın alındığı Güvenlik Konseyi toplantısında konuşan Sovyetler Birliği temsilcisi, İsrail Birliklerinin geri çekilmelerini denetlemek ve Güney Lübnan topraklarını tekrar Lübnan'ın egemenliğine geçmesini sağlamak işinin, BM Barış Gücü'nün başlıca görevi olarak kalması gerektiğini söylemiştir. Sovyet temsilcisi, aynı zamanda, Güvenlik Kurulu'nun kararlarına karşın İsrail'in, 1,5 aydır Güney Lübnan'ı işgal altında tutmaya devam ettiğini belirterek, İsrail Birliklerinin derhal Güney Lübnan'dan geri çekilmelerini istemiştir.

olaylar ve gerçekler

bilge dicleli

Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen

Başbakan Bülent Ecevit'in Bulgaristan gezisiyle birlikte, aklımıza, bir kavram geldi. Sayın Ecevit Yugoslavya gezisi ve daha sonra Romanya Başbakanının ülkemizi ziyareti sırasında bu kavrama başvurmuş, kendine özgü değişik bir deyim kullandıysa da, yeni uluslararası ekonomik düzenden söz etmişti.

Bilindiği gibi 1970'lerde Birleşmiş Milletler, 1970 - 1980 dönemi için bir kalkınma stratejisi onaylamıştır. Bu stratejiye göre, sanayileşmiş ülkelerin kalkınma olanakları, ticaret, teknoloji transferi ve kalkınma yardımları aracılığıyle gelişmekte olan ülkelere aktarılacak, bu ülkelerin gelişmekte olan ülkeler mallarına gereksinimleri artacaktı. Bu da gelişmekte olan ülkelerin ekonomik sorunlarını çözmelerinde önemli bir rol oynayacaktı.

Ne var ki, 1970'lerde onaylanan bu öneriler, havada kaldı. Gerçi sanayileşmiş kapitalist ülkeler ile gelişmekte olan ülkeler arasındaki ticaret, kalkınma yardımları ve teknoloji transferi sürdü ama bu, gelişmekte olan ülkeler ekonomilerine destek olmak şöyle dursun, büsbütün köstek oldu.

1970'lerin önerilerinin hadava kalmasının bir nedeni emperyalizm olgusunun gözardı edilmesidir. Çünkü emperyalizm, ticaret, teknoloji transferi ve «yardım»larıyla, gelişmekte olan ülkeler ekonomilerini sömürmekten başka bir şey yapmaz.

Bir başka etken ise, çokuluslu şirketlerdir. Gelişmekte olan ülkelerin ticaretlerini, üretimlerinin büyük bir bölümünü ellerinde bulunduran bu şirketler, ülkelerin kalkınmalarına yardımcı olmak yerine, kârlarını azamileştirme çabası içerisindedirler. Bunlar, kârlarını azamileştirme yolunda ekonomik baskı yöntemleri uyguladıkları gibi darbeler ve cinayetler düzenlemek, faşizmi hortlatmak gibi girişimleriyle de ün salmışlardır.

Tüm bunların farkına varan kalkınmakta olan ülkeler, 1974'lerden bu yana yeni bir arayış içerisine girmiş bulunuyorlar. Bu arayış içerisinde, anti-emperyalizm, baş çekiyor. Bu arayış içerisinde, çokuluslu şirketlerin faaliyetlerini sınırlamak bir zorunluk olarak ortaya çıkıyor. Bu arayış içerisinde, çeşitli ülkelerle ve özellikle de sosyalist ülkelerle karşılıklı eşit yarar ilkelerine uygun ilişkilere geçmek baş sırada yer alıyor.

Eşit yarar ilkesini ilişkilerin kilit noktası olduğunun bilincine vararak harekete geçen pek çok ülke, Kalkınma ve İşbirliği Konferansı denilen ve Batıda Kuzey-Güney dialoğu olarak bilinen toplantıda, bunu hayata geçirmeye çalıştılar. Sanayileşmiş kapitalist ülkelere, «siz bizim hammaddelerimizi istiyorsunuz, o halde bunu eşit bir platforma oturtalım. Sizinle olan ticaret ilişkilerimizi düzenleyelim ve bir hammedde fonu oluşturalım. Bu arada birikmiş borçlarımızı da affetmeniz gerekiyor. Çünkü zaten biz size bunun bedelini fazlasıyla ödemiş bulunuyoruz. Madem ki amacınız, dünyanın kalkınması, bunları kabul etmelisiniz» dediler.

Dediler ama, bilindiği gibi de «Kuzey-Güney dialogu çıkmaza girdi» haberlerinin sonu gelmek bilmiyor. Yani sanayileşmiş kapitalist ülkeler, eşit olanakların sağlanması, kurulan ekonomik ilişkilerden herkesin yararlanması ve bu arada da gelişmekte olan bir ülkenin kalkınma sorunlarına çözüm getirecek projelerin ele alınmasını istemiyorlar. Bunları isteyen, gerçekleştiren ve uygulayan ülkeler olarak da yalnızca sosyalist ülkeler görülüyor.

Başbakan Bülent Ecevit'in Bulgaristan gezisini değerlendirirken, işte bu noktadan hareket etmek gerekiyor. Çünkü özellikle Helsinki Nihai Senedi'nin imzalanmasından sonra daha da gelişen Türkiye-Bulgaristan ilişkileri, işte bu temele dayanıyor.

Sayın Ecevit Yugoslavya gezisi ve Romanya Başbakanının ülkemizi ziyareti sırasında ifade ettiği yeni uluslararası ekonomik düzeni gerektiren ilişkilerini, kuşkusuz Bulgaristan gezisi sırasında da görecektir. Önemli olan, bu talebin yalnız ifade edilmesi değil, hayata geçirilmesi, gelişmekte olan bir ülke olan Türkiye'nin emperyalist bağlardan zarar görmesine son verilmesidir.

New York'un ana caddesinden bir köşe...

☆ Büyük kentlerin Merkezi Bölgeleri hava kararır kararmaz terkedilir. Artık orada yalnızca yoksullar, cinayet ve sefaletle başbaşa kalır.

☆ Gençlerin % 47'si kentleri terketmek istiyor. İç çevreleri de büyük kentleri terketme eğiliminde. Gelirsiz kalan Belediyeler kent hizmetlerini göremiyorlar.

☆ Kent sorununu çözmek için Carter'in 8,3 milyar dolar ayırmaya kalkması, devede kulak sayılır.

Hazırlayan:
A. CENGİZ

ABD'de kentsel yaşam kapsamlı bir çöküntüye yöneliyor

Başkan Carter'ın yakında uygulayacağı yeni «kentsel plan» şehircilik uzmanlarını ve sosyologları karamsar yargılara itti. Aşırı büyümenin oluşturduğu tanımsız bir kabusun simgesi olan büyük kentler, kentsel yaşantının çağdaş dramını sergilemektedir. Merkezi bölümleri, hava kararır - kararmaz, hemen terkedilen kentsel yaşam, yoksulluğun ve suç salgınının ürkütücü öykülerini gizliyor. Sadece yoksullara terk edilen merkezi bölümlerde işsizlik, sefalet ve cinayet kol geziyor artık. New York'tan, Chicago'ya, Los Angeles'ten Philedelphia'ya, San Fransisco'dan, Detroit'e uzanan kentsel bunalım, banliyölere yerleşen orta hallilerle, varlıklıları kuşkusuz az etkiliyor. Etnik gettoların inanılmaz sefalet tablolarıyla belirlendiği kentsel dram, «Amerikan Düşü»nün nasıl çökmeye başladığınıda tanımlıyor. Son kamu oyu yoklamaları, 30 yaşın altındaki Amerikalıların % 47'sinin, kentten küçük kasabalara ve banliyölere taşınma istemini dile getirmiştir. Ekonomik gücü olan kesimin kentleri bırakması, iş evrenini de, kentlerden çıkmaya zorluyor. Bu zorunluluk, kentsel hizmetlerin sorumluluğunu taşıyan kurumların ve belediyelerin, gereken vergi kaynaklarını yitirmesine yol açıyor. Gelirsiz belediyeler, ne güvenliği ne de temizliği sağlanabilen kentsel yaşamla, kesin bir çaresizliğe itilmiş görünüyor. Başkan Carter'ın kongreye sunduğu kentsel gelişme planının onaylanması, kapsamlı sorunun giderilmesine, kuşkusuz olumlu değişimler getirecek. Ancak, 8.3 milyar doları bulan kentsel yardım planının, kentsel çürümeyi önleyebileceğini kimse sanmıyor. Bu oranın, 2.2 milyarlık bölümüyle bir Ulusal Kalkınma Bankası kurmayı öngören Carter yönetimi, kentlerin merkezi bölümlerinde yaşamsal esenliğin geriye gelmesini amaçlıyor. Birçok sosyolog, kentsel planın, devede kulak kaldığı kanısını paylaşıyorlar. Özellikle siyahların, Meksika ve Porto - Riko asıllı Amerikalıların oluşturduğu korkunç kent sefaleti, Carter'le gelen yardımın hem çok geç, hem de çok az olduğunu belirliyor.

BÜYÜK SUÇ SALGINI

Hemen hemen her Amerikan kentinde, özellikle merkezi bölümlerde gece sokağa çıkma cesaretini bulabilenleri, soygun ve cinayet bekliyor. Carter, yeni planında, suç salgınının yokedilmesi amacıyla, başta ekonomik uygulamaların öncelik taşıdığını belirtmektedir. Konut sorununun sonuçlanması, iş alanlarının yeniden kente dönebilmesi, kapsamlı sorunun çözümüne ilk adım sayılıyor. Ancak, uzmanlar, ayrılan 8.3 milyar dolarlık paranın yetersizliğini, sürekli eleştirmektedirler. Her yıl federal devletten 40 milyar dolarlık sosyal yardım ödeneği alan belediyeler, yeni planın, fazla bir ferahlık getireceğini sanmamaktadır. İş çevrelerinin, kent merkezlerine dönmeye ikna edilebilecekleri de uzak bir olasılık sayılıyor. «Beyaz Ev», kentsel çöküntünün ve bir suç evrenine dönüşen kent yaşamının, eski esenliğine kavuşması amacında, tek başına başarı kazanacağını sanmıyor. Özel sektörü yardım ve sorumluluğa çağıran federal devlet kentsel bölümlerde yeniden yatırım önerisinin etkin olabileceğine inanıyor. Bununla birlikte bu önerinin, özel sektörden olumlu tepki gördüğü sanılmıyor. Daha önceki federal yönetimlerin, devlet yapılarını kent dışında, banliyölerde yaptırdığına dikkati çeken Carter, yeni yönetimin kent merkezlerini seçtiğini söylüyor. Yıllardır çeşitli gereksinmelerini satın aldığı firmaların yerini fazla önemsemeyen yönetim, şimdi, yalnız işsizliğin büyük olduğu kentsel yörelerdeki firmaları tercih edecek. Yapı firmaları, yeni kentsel plan uyarınca, ancak kent içinde girişimde bulunurlarsa, düşük faizli kredi alabilecekler. Çevresel kirlilik konusunda tehlikeli boyutlara ulaşan kent yaşamı, astronomik harcamalar bekliyor. Yılların ihmalini belirleyen «kirlenme» havadan göllere, denizden kırlara, yaşamın her bölümünü zehirleyen, çağdaş bir çıkmazın öyküsünü dile getirmektedir.

Uzayda üretim denemeleri başlıyor

- ★ MOSKOVA UZAYCILIK ENSTİTÜSÜ, GÜNEŞ SİSTEMİ HAKKINDA AYRINTILI BİLGİ TOPLANDIĞINI AÇIKLADI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Moskova Uzaycılık Enstitüsü Müdürü'nün yaptığı bir açıklamaya göre, önümüzdeki 20-30 yıl içinde, dünya yörüngesinde, bilim merkezleri, demir-çelik, makine ve kimya fabrikaları taşıyan uydular yerleştirilebilecek ve bu fabrikalarda, dünya üzerinde üretilemeyen birtakım alaşımlar üretilebilecektir. Bilindiği gibi Sovyet kozmonotları, Salyut-6 yörünge istasyonunda bu gibi deneyler yapmışlar ve olumlu sonuçlar elde etmişlerdi.

Moskova Uzaycılık Enstitüsü Müdürü'nün yaptığı açıklamaya göre, yakın zamanda çok büyük teleskoplar bazı uydular yardımı ile dünyanın yörüngesine oturtulacak ve 1980 yılından sonra bu teleskoplar yardımı ile güneş sistemi hakkında çok ayrıntılı bilgi elde edilecektir.

Öteyandan ABD'nin 1973'de dünya yörüngesine oturttuğu yörünge istasyonu Skylab'ın düşme tehlikesi ile karşı karşıya olduğu bildirilmiştir. Skylab'ın hızla yükseklik kaybettiği ve dünyaya yaklaştığı belirtilmektedir. Uzayda 10 yıl çalışması için planlanan Skylab'ın gelecek yıl içinde dünya üzerine düşebileceği, kurtarılma olasılığının ise yüzde elli olduğu bildirilmiştir. ABD uzay uzmanlarının, Skylab'ı kurtarmak için yörüngesini değiştirmeye çalıştıkları belirtilmiştir.

Brejnev ve Kossigin Afganistan Devrim Konseyi Başkanını kutladı

- ★ AFGANİSTAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ'Nİ TANIYAN ÜLKELER ARTIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev ve Hükümet Başkanı Aleksi Kossigin, Nur Muhammed Teraki'nin Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Devrim Konseyi Başkanlığına ve Hükümet Başkanlığına seçilmesini kutlamışlardır. Kutlama mesajında, iki ülke arasındaki dostluk ve işbirliğinin sağlamlaşacağına inanıldığı belirtilmiştir.

Bu arada Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'ni tanıyan ülkeler artmaktadır. Ülkeyi şimdiye dek, Sovyetler, Hindistan, Bulgaristan, Çekoslovakya, Küba, Vietnam ve Moğolistan tanımıştır.

KADIKÖY İCRA MEMURLUĞU
MENKUL SATIŞ İLANI

1977/12738

Satılmasına karar verilen 20.500.— lira kıymetindeki 2 halı ile Kamera Dürbün AEG Meyva sıkıcı Bose et için fırın Krups 6 parçalı halen bulunduğu Sakızgülü sokak NO. 15'de 8/5/978 Günü saat 17.-17.30 Arası satılacaktır, Bugün % 75 ini bulmadığı taktirde 2 inci Satışı ayni yer ve saatte 9/5/978 Günü ençok arttırana satılacaktır, Satış peşin para ile olup dellâliye damga resmi müşteriye aittir, taliplerin mahallinde satış memuruna müracaatları ilân olunur.

BASIN: (3360 — 370)

Bulgaristan Komünist Partisi yayın organı Türkiye ile ilişkiler konusunda bir yazı yayınladı

RABOTNİÇESKO DELO: "VATAN CEPHESİ İLE CHP ARASINDAKİ İLİŞKİLER ÇOK YARARLIDIR,,

Başbakan Bülent Ecevit'in Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ni ziyareti dolayısıyla Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi organı **Rabotniçesko Delo** Gazetesi'nin 2 Mayıs tarihli sayısında «Güçlü İşbirliği» başlıklı bir yazı yayınlanmıştır.

Yazıda özetle şöyle denilmektedir:

«Bulgaristan ile Türkiye arasındaki ilişkiler sözkonusu olurken haklı olarak geleneksel iyi ilişkiler deyimi kullanılıyor. Sosyalist Bulgaristan Hükümeti barışın güçlenmesi, güvenliğin sağlanması yönünde ardıcıl bir politika izliyor. Bu politika içinde Balkan ülkeleriyle iyi komşuluk ve dostluk ilişkilerinin geliştirilmesi yönündeki çabalar önemli yer tutuyor. Şunu gönençle belirtmek gerekir ki. iyi komşuluk ve dostluk politikası son yıllarda Türkiye hükümetleri ve kamuoyunca da paylaşılıyor.»

«İki ülke arasındaki görüşmeler son yıllarda süreğen bir nitelik aldı. Bulgaristan Vatan Cephesi ile Ecevit'in Başkanlığındaki CHP arasındaki ilişki ve görüşmeler çok yararlı oluyor. Türkiye ve Bulgaristan hükümetlerinin elinde ilişkiler konusunda en etkili organ, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Ortak Komitesi'dir. Şunu kıvançla belirtmek gerekir ki, hiç de elverişli olmayan mali döviz durumuna karşın, 1977 yılında iki ülke arasındaki karşılıklı mal alışverişi düzenli tempolarla gelişerek 86 milyon doları buldu. Son yıllarda mal alışverişi dört kat arttı.»

«Sanayi alanında ortak mal üretimiyle ilgili anlaşma da başarıyla gelişiyor. Bütün bu başarılara karşın her iki ülke hükümetleri ekonomik işbirliği alanında bütün olanaklardan yararlanılmadığının, bunun gerçekleşmesi için daha modern kooperatifleşme, ortak üretim yöntemleri gerektiğinin bilincindedirler.»

«Nisan ayında yapılan Ekonomik - Teknik İşbirliği Ortak Komitesi toplantısından anlaşılıyor ki, tarafların işbirliği çabaları, özellikle makine yapımı, enerji, elektronik sanayii, madencilik ve metalurji, ulaşım ve haberleşme, tarım ve besin sanayii alanlarına yöneliyor.»

«Politik ve ekonomik ilişkilerin gelişmesi, iki ülke arasındaki kültürel ilişkileri de olumlu yönde etkiliyor. 1976 ve 1978'de imzalanan iki yıllık kültür programları. kültür alanındaki değiştokuş düzeyini yükseltti. Bulgaristan ve Türkiye Kültür Bakanlıkları arasında olduğu gibi, Bulgaristan Telgraf Ajansı ile Anadolu Ajansı arasında, televizyon ve radyoları arasında da sıkı bağlar vardır. Bulgaristan Yazarlar Birliği ile Türkiye Yazarlar Sendikası işbirliği içindedir.»

İç ve dış ticaretin düzenlenmesi ile ilgili tasarı Bakanlar Kurulu'na verildi

Mal fiyatları ve kâr hadlerini, "Fiyat Maliyet Tespit Kurulu" belirleyecek

★ TASARI GERÇEKLEŞİRSE YÜKSEK FİYATLA SATIŞ YAPANLAR HAPİS VE MESLEKTEN MEN CEZALARININ YANISIRA 5 BİN İLE 300 BİN LİRA ARASINDA PARA CEZASINA ÇARPTIRILACAK

★ YENİ İHRACAT YÖNETMELİĞİ RESMİ GAZETEDE YAYINLANARAK YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

ANKARA (THA)

Ticaret Bakanlığı tarafından, iç ve dış ticaretin düzenlenmesi amacıyla yeni bir yasa tasarısı hazırlanarak, Bakanlar Kurulu'na sunulmuştur. Bu tasarının yasalaşması halinde, mal ve hizmetlerin toptan-perakende satış fiyatları ile kâr hadlerini belirlemek üzere merkezde «Fiyat Maliyet Tespit Kurulu» illerde de «İl Fiyat Maliyet Tespit Komiteleri» oluşturulacaktır.

Tasarıda, bu kurullar tarafından belirlenen fiyatların üzerinde satış yapanlar 3 aydan bir yıla kadar hapis cezasına, suçun tekerrürü halinde, altı aydan bir yıla kadar ticari ve mesleki faaliyetten men cezasına, ayrıca en az 5 bin en çok da 300 bin liraya kadar çeşitli para cezalarına çarptırılacaklardır.

THA muhabirinin elde ettiği bilgiye göre, yasa tasarısında, yasa kapsamına giren malların satış fiyatlarının öğrenilmesine imkan verecek etiket ve fiyat damgalarının, tüketicinin görebileceği bir yere konması gerektiği de belirtilmekte, etikette belirtilen fiyatların üzerinde satış yasaklanmaktadır. Ayrıca, defter tutma yükümlülüğünde olan üretici ile, imalatçı, ihracatçı, toptancı, perakendeci, komisyoncu, kabzımal ve hizmet işletmecilerinin, alım ve satımlarında fatura vermek ve almakla yükümlü oldukları da kaydedilerek, bu fatura ve üretici makbuzlarında satış fiyatı, hizmetin ücreti ve tarifesiyle, malın veya hizmetin cins ve türü, ölçü ve miktarıyla varsa malın alış fiyatının yer alacağı ifade edilmektedir.

Yasada, bakanlık, ilgili bakanlıkların ve kamu kuruluşlarının görüşünü de almak suretiyle, bu kanun ile diğer kanunlarda sözkonusu edilen temel ihtiyaç maddelerinin neler olduğunu belirlemeye, bunun yanında, iç ve dış piyasalarda meydana gelecek fiyat dalgalanmalarına karşı ülke çıkarlarının korunması ve iç piyasanın düzenlenmesi, fiyat istikrarının sağlanması ve darlığı görülen malların tedariki için her türlü tedbiri almaya yetkili kılınmaktadır.

Öteyandan, yasada, ticaret kapsamına giren mallardan gerekli görülenlerin fiyat ve maliyet unsurlarına ait usûl ve esaslar ile kâr hadlerinin, en az ve en çok satış fiyatlarının ve hizmetlere ilişkin ücret tarifelerinin düzenlenmesi ve onaylanması amacıyla merkezde bir «Fiyat Maliyet Tespit Kurulu» oluşturulacağı da bildirilmektedir.

Yasaya göre bu kurul, ilgili devlet bakanının başkanlığında, Ticaret, Maliye, Gıda-Tarım ve Hayvancılık, Sanayi ve Teknoloji ve Çalışma Bakanlarından oluşmaktadır.

Bu arada, kurul, yetki ve görevlerini belirleyerek, illerde valilerin başkanlığında, kuruluş ve esasları bakanlıkça tespit edilecek «İl Fiyat Maliyet Tespit Komiteleri» kurdurabilecektir.

Bunun yanında kurulca verilecek görevleri yapmak üzere bir de «Teknik Komite» oluşturulmaktadır.

İç ve dış ticaretin düzenlenmesine ilişkin yasa tasarısında, halkın tüketici olarak aydınlatılması, eğitilmesi sorunlarının belirlenmesi ve çözüm yollarının araştırılması, tüketicilerin çıkarlarının korunması gibi yalnız tüketici sorunları alanında çalışmak üzere, «Tüketici Birliği» adı altında teşekküllerin kurulması da öngörülmektedir.

Tasarıda, tüketici birliklerinin statülerinin bakanlık tarafından belirleneceği ve denetleneceği de kaydedilmekte, bu arada, birliklerin «Tüketici Birlikleri Federasyonu» adı altında bir üst örgütte toplanmalarının sağlanacağı belirtilmektedir.

TİCARETİ DÜZENLEME FONU

Öteyandan tasarının yasalaşması halinde, bakanlığa verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla, «Ticareti Düzenleme Fonu» adı altında bir fon oluşturulacaktır. Bakanlık adına Merkez Bankası'na açılacak bir hesapta toplanacak olan bu fona, ilk olarak Maliye ve Ticaret Bakanlıklarının bütçelerinden toplam 500 milyon lira ödenek aktarılacaktır.

Fonun daha sonraki gelirleri ise, yasada belirlenen kaynaklardan karşılanacaktır. Fonun ita amiri ise Ticaret Bakanı olacaktır.

YENİ İHRACAT YÖNETMELİĞİ YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

Öteyandan ihracat rejimini düzenleyen ihracat yönetmeliği dünkü Resmi Gazete'de yayınlanarak, yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelikte, Doğu ve Güneydoğu bölgeleri çıkış kapılarından yapılacak tüm ihracatın, vergi iadesinden yararlanan maddelerin ihracatçının, Ticaret Bakanlığınca alivre olarak satışı tespit olunan mallara ait ihracatın, ihracatın teşviki ve geliştirilmesi esaslarına dair kararlar gereğince yapılacak ihracatın, konsinyasyon veya müşterek hesap yoluyla yapılacak ihracat ile yurt dışında serbest bölge veya gümrüksüz antrepolardan yapılacak ihracat ve kredili ihracatın tesçile bağlı olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, çeşitli unlar, süt ve mamülleri, bazı tarım ürünleri, salça, şarap, orman ürünleri, her çeşit maden, tiftik, pamuk ve pamuk ipliği gibi malların da tesçile bağlı olarak ihracı öngörülmüştür.

Diyarbakır'da hazine arazisini Beritan göçebeleri değerlendirecek

DİYARBAKIR, (THA)

Köyişleri Bakanlığı hazine adına istimlak edilen Çınar ilçesinin Mollapolat Köyü ile Bismil'in Kasel mezrasına ait toplam 12 bin 336 dönüm tarım arazisinin Beritan göçebeleri tarafından değerlendirilmesini istemiştir.

Hükümetin hazine adına istimlak ettiği Kasel mezrası ile Mollapolat Köyüne ait hazine arazilerinin, Beritan göçebe aşireti tarafından değerlendirilmesi yolunda Başbakan Bülent Ecevit'e yapılan başvuru uygun görülmüş ve durum Diyarbakır Valiliğine bildirilmiştir. Köyişleri Bakanlığı Toprak İskân Genel Müdürlüğünce bu konuda Diyarbakır Valiliğine gönderilen yazıda söz konusu iki köyün Beritanlılar için istimlak edildiği belirtilmiş «toplam 12 bin 336 dönüm olan iki köyün tarım arazisinin boş kalmaması için mahalli kuruluşun uzun denetiminde ekim, sürüm, nadas ve bakım söz konusu göçebelerce yapılması uygun görülmüştür» denilmiştir.

Çalışanların ödediği gelir vergisinin 1979'da yüzde 52'ye düşeceği açıklandı

ANKARA (A.A)

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu vergi kanunlarında değişiklikler yapılmasını öngören tasarının yasalaşması halinde, çalışanların ödediği yüzde 65,5 oranındaki gelir vergisinin 1979'dan itibaren yüzde 52'ye düşeceğini söylemiştir.

Ankara Ticaret Odası tarafından düzenlenen «Türkiye'de Vergi Reformu Semineri»nde bir konuşma yapan Maliye Bakanı Müezzinoğlu, vergi yasalarında bugüne dek yapılan değişikliklerde yalnızca kamu gelirlerini artırmanın amaçlandığını belirtmiş, yeni tasarı ile, bu amacın yanısıra gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderilmesinin ve ekonomiye yön vermenin de öngörüldüğünü bildirmiştir.

TASARI İDEOLOJİK AMAÇ TAŞIMIYOR

Tasarının, ideolojik bir amaçla hazırlanmadığını, 1970 lerden bu yana Maliye Bakanlığı tarafından sürdürülen çalışmaların ürünü olduğunu da kaydeden Maliye Bakanı, yapılması amaçlanan değişikliklere bir reform denilemiyeceğini belirterek, «Yapılan değişikliklerin reform düzeyine ulaşabilmesi için mali denge vergisi, istihsal vergisi ve gider vergisinin yürürlükten kaldırılarak günümüzde çok gerekli olan katma değer vergisini koymak gerekir. Fakat, yapılan tüm çalışmalara karşın tasarıda katma değer vergisine yer verme olanağı bulunamamıştır» şeklinde konuşmuştur.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, daha sonra özetle şunları söylemiştir:

«Vergi sistemimiz bugünkü yönetim ve denetim düzeyiyle kamu harcamalarını bile karşılayacak durumda değildir. Nitekim bugüne dek kamu harcamalarını karşılayamaması sonucu ortaya çıkan açığı kapamak için yapılan açık finansmanlar hızlı bir enflasyona neden olmuştur.

Vergi sisteminin ekonomiye yön verebilmesi için esnek bir yapıya sahip olması gerekir. Fakat esnek olmayan sistem bugüne dek meydana gelen, özellikle enflasyon gibi büyük değişiklikler nedeniyle bu işlevini tamamiyle yerine getiremez duruma düşmüştür.»

Yeni hazırlanan tasarı, hepsinden önemlisi gelir dağılımında adaleti sağlamayı amaçlamaktadır. Tasarı gerçekleştiğinde ücretlilerin verdikleri yüzde 65,5 oranındaki gelir vergisi 1979'dan itibaren yüzde 52'ye düşecektir. Böylece vergi adaletsizliği de ortadan kaldırılacak ve vergi kaybı ve kaçağı da önlenecektir.

Tasarıda kamu gelirlerini artırmak amaçlanırken yalnızca devletin gelirleri düşünülmemiştir. Devletin gelirleri yanısıra yerel yönetimlerin gelirlerinin artması da göz önünde tutulmuştur.»

Sümerbank Basma Fabrikasında 6 işçi zehirlendi

ESKİŞEHİR (İSTA)

Sümerbank Eskişehir Basma Fabrikası Bez Boya imalathanesinde çalışan 6 işçi asit buharı ile zehirlenmişlerdir.

Edinilen bilgilere göre Bez Boyahanesinde çalışmakta olan Mehmet Sunca, Recep Karaca, Mehmet Ali Apaydın, Mehmet Akkuş, Hüseyin Bekler ve Sabri Eren adlı işçiler iş güvenliğinin tam olarak sağlanmadığı bölümdeki Sülfit ve Tuzruhunun buharlaşması sonucu zehirlenmişlerdir. Olaydan sonra hastanaye kaldırılan 6 işçinin sağlık durumlarının iyiye gittiği öğrenilirken, fabrika işçileri yeterli önlemler alınmadığı takdirde bu tip olayların daha da çoğalacağını ve giderek can kaybına yol açacağını belirtmişler, «önlemlerin alınması için örgütlü olarak çalışılacaktır» demişlerdir.

Vardiyalı çalışan mühendis ve mimarlara ödeme yapılmadı

ANKARA (İSTA)

Vardiyalı olarak çalışan mühendis ve mimarların büyük bir bölümüne, geçmiş dönemlerde ödeme yapılmadığı, konuya ilişkin hazırlanan yan ödemeler kararnamesinde de ödeme ile ilgili hükmün belirsiz kaldığı bildirilmiştir.

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, teknik elemanların vardiya sorununa ilişkin olarak dün yaptığı yazılı açıklamada vardiyalı çalışmanın ek bir külfet yüklediği ve bunun karşısında ek bir ödemenin yapılması gerektiğini söylemiştir.

Ankara Belediyesi tarafından açılan çocuk parkına Sevgi Soysal adı verildi

ANKARA (THA)

Ankara Belediyesi, tarafından açılan çocuk parkına «Sevgi Soysal»ın adı verilmiştir.

Çocuk parkının açılışında Sevgi Soysal'ın çocukları Defne ile Funda bulunmuşlardır. Sevgi Soysal'ın eşi Mümtaz Soysal yurt dışında görevli bulunduğu için törene katılamamıştır.

Sevgi Soysal'ın adı verilen çocuk parkının açılışını Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer yapmıştır. Törene Sevgi Soysal'ın annesi ile babası ve Soysal ailesi mensupları katılmıştır. Sevgi Soysal'ın beş kardeşi, çocuk parkının açılışında eşleriyle birlikte bulunmuşlardır. Belediye Başkanı Ali Dinçer, Soysal'ın Defne ve Funda adlarındaki çocuklarını salıncağa bindirerek sallamış, törende yaptığı konuşmada Sevgi Soysal'ı kaybetmenin üzüntüsü içinde bulunduklarını, bu nedenle çocuk parkına onun adının verildiğini belirtmiştir.

ZAYİ

İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesinden aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Serdar Erdine

Po: 365

İLAN
İSTANBUL 7. İCRA MEMURLUĞUNDAN

977/1606 4

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 37.000.00 lira kıymetinde 455067, 36.000 lira değerinde 492212, 37000.00 lira değerinde 453962 ve 36.000. lira değerinde 497461 nolu telefonların abonman intifa hakkının açık artırma suretiyle 16.5.1978 günü birinci satışı Kapalı Çarşı sandal bedestanı Belediye mezat salonunda yapılacaktır. Satış saati 12.15-12.30 arasıdır.

Mahcuzlara birinci artırmada muhammen bedelinin % 75 ini talip zuhur etmediği takdirde aynı yer ve ayni saatte ikinci artırması 17.5.1978 günü ençok pey sürene ihale edilecektir. İhale karar pulu ve dellaliye alıcıya ait olduğu ilan olunur.

(Basın: 3355 — 369)

Göle Tahtakıran Köyü Kalkındırma Ve Yardımlaşma Derneği Anatüzüğü

(Dünden Devam)

Madde 17 — GELİR VE AİDAT:

Her üye en az 1 TL. en çok 10 TL. olarak aidat ödemekle yükümlüdürler. Ayrıca teberrularda da bulunabilirler ve çalışmalardanda gelir sağlanır.

Madde 18 — HESAP İŞLERİ:

a) Yönetim kurulunda bulunan kişiler hiç bir nam altında ücret alamazlar, ancak derneğin işlerini yapmakla görevli olanların yol masrafları yönetim kurulu kararıyla ödenir.

Bu kişiler yönetim kurulu üyeleride olabilirler.

b) Derneğin gelirleri başka cari hesaplarına yatırılır cemiyet aidat giderlerini karşılamak üzere banka cari hesabından para başkan ve muhasibin imzasiyle çek'lir.

c) Dernek kasasında (300) Üçyüz TL.den fazla para bulundurulamaz.

Madde 19 — Dernek cemiyetler kanunun 6 Maddesinde belirtildiği şekilde

a) Aza defteri.

b) Karar defteri.

c) Gelen ve giden evrak defteri.

d) Gelir ve gider defter' tutmakla yükümlüdür.

Madde 20 — Anatüzüğün değiştirilmesi:

Anatüzüğün değiştirilmesini bu tüzüğe göre toplanarak kurul oy çoğunluğuyla karar verir.

DERNEĞİN FESHİ:

Madde 21 — a) Derneğin tüm amaçlarının gerçekleştirilmesi.

b) Tüzüğe göre toplanacak genel kurul üyelerin'n 3/2 sinin çoğunluğu ile feshe genel kurul karar verir. Birinci toplantıda bu üyelerin sayısı ne olursa olsun üçte ikisinin oyu ile feshe karar verilebilir.

MALLARIN TASFİYESİ:

Madde 22 — Derneğin feshi yapıldıktan sonra derneğe a't paralar borçları ödendikten sonra diğer mevcutlar kızılaya devredilir.

Madde 23 — Müteferrik hükümler.

Tüzükte hüküm bulunmayan konularda 1630 sayılı dernekler uygulanır.

— BİTTİ —

(Po. 354)

Afşin Devlet Hastanesi Baştabibliğinden
I H A L E

CİNSİ:	MİKTARI:	M. BEDELİ	M. TEMİNATI:	TARİHİ:	SAATİ:	ŞEKLİ:
KOYUN ETİ	800 Kg.	56000.00 TL.	4200.00 TL.	22.5.1978	10.00	K. Zarf
EKMEK	2500 Kg.	13750.00 TL.	1031.25 TL.	22.5.1978	10.30	A. Eksiltme
20 Kalem kuru gıd. Mad.		45950.00 TL.	3446.25 TL.	22.5.1978	11.00	K. Zarf
35 Kalem ilaç		67405.50 TL.	5055.00 TL.	22.5.1978	11.30	K.Zarf

1 — Yukarda cins ve miktarı gösterilen gıda maddeleri ve ilaç belli gün ve saatlerde hastanemizde müteşekkil komisyon huzurunda ihale edilecektir.

2 — İsteklilerin belli gün ve saatten 1 saat önce teminat ve teklif mektuplarını komisyon başkanlığına vermeleri ihaleye ait şartname hergün mesai saatı içinde görülebilir. İstek halinde bedelsiz olarak verilir.

3 — Talipsizlik veya komisyonca haddi layık bedel görülmezse 10 gün sonra 31.5.978 günü aynı yer ve saatte ihale tekrarlanacaktır. 2 nci ihalede de talipli veya haddi layık bedel görülmezse 1 ay süre ile pazarlığa çıkarılacaktır. KEYFİYET İLAN OLUNUR.

(Basın: 15310 — 329)

İLAN

Türkiye Oleyis Sendikası Marmara Bölge Şubesinden Bildirilmiştir

Sendikamız, İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğünün 2.5.1978 tarih ve 16980 sayılı yazısıyle kesinleşen işyeri yetkisine dayanarak İzzet Ünver İşverenliğine bağlı Ünver Otel ve Oriantel İşletmesi işyerlerinde çalışan üyelerimiz adına toplu iş sözleşmesi yapılacaktır.

Bu nedenle işverenliği temsilen yetkililerin yetki belgeleriyle birlikte 8.5.1978 günü saat 10.00'da Taksim Abdülhakhamit Caddesi Ayyıldız Apt. Kat. 6'daki sendikamız merkezine gelmeleri gerekmektedir.

275 sayılı yasa uyarınca keyfiyet ilân olunur.

(Basın: 3331 — 367)

---

137 Kalem 1974 Model Inter Kamyon Yedeği Satınalınacaktır

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.

1 —KARABÜK'TE: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.

2 — İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5 deki Mümessilliğimiz.

3 — ANKARA'DA: Kavaklıdere, Tunus Cad. No: 63 deki Mümessilliğimiz.

İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlıyacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte engeç 31 Mayıs 1978 Çarşamba günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilân olunur.

(Basın: 15399 - 342)

Ordu Cumhuriyet Savcılığından

Cinsi	Miktarı	Fiatı	Tutarı	Muvakkat T.	Tarihi	Günü	Saat	Şekli İhale
Ekmek 600 Grm. Tek Tip	175.000 Ad.	3.38	582.750.00	27.060.00	2.6.1978	Cuma	14.00	Kapalı Zarf
Sığır Eti	10.000 Kg.	50.00	500.000.00	23.750.00	2.6.1978	Cuma	15.00	Kapalı zarf
Gıda Maddeleri (11) Kalem			650.000.00	29.750.00	2.6.1978	Cuma	16.00	Kapalı zarf
Sebze (11) Kalem			276.500.00	14.810.00	2.6.1978	Cuma	16.30	Kapalı zarf
			2.009.250.00	95.370.00				

Ordu-Efirli E Tipi kapalı cezaevinin 1978 Mali Yılına ait Ekmek, Et ve (11) Kalem gıda maddeleri ile (11) Kalem sebze ihtiyaçları yukarıdaki şekilde ihaleye çıkarılmıştır. Talipletinin Ticaret Odası Belgesi, Teminat Mektupları ve Tekliflerini havi kapalı zarflarını ihale saatından bir saat evveline kadar Cumhuriyet Savcılığı Odasında Toplanacak Komisyon Başkanlığına vermeleri icap eylediği, Postadaki vaki gecikmelerin kabul edilmiyeceği ve Şartnamelerinin hergün Mesai saatleri içinde cezaevi Müdürlüğünde görülebileceği ilân olunur.

(Basın 15152 — 311)

NASIRLI BELLER

Erdoğan ÇETINKAYA

—2—

Pötürgeliler, hemşerileri Imar ve Iskan Bakanı Karaaslan'a sesleniyor

★ ÇOĞU KÖYLERDE OKUL YOKMUŞ, EN YAKIN KOMŞU KÖYDEKİ BİR OKUL DA YAYA BİR SAAT ÇEKİYORMUŞ. KARDA, KIŞTA, ÇOCUKLAR BİNBİR GÜÇLÜKLE BU YOLU AŞARAK ÖĞRENİMLERİNİ SÜRDÜRMEYE ÇALIŞIYORLARMIŞ

Hepsi Anadolu'dan gelmiş. 230 kişi. «Hepimiz hemşeriyiz, Pütürge'liyiz» diyorlar. Aralarında çok çok gençleri var. Bazan Kürtçe konuşuyorlar. Sağlık durumlarını soruyorum. Çoğunluğu: «Bel fıtığıyız» diyorlar. Konuşmalarımız gide gide bir dertleşme havasına bürünüyor... Yaz aylarında köylerine gidiyorlar. Hiç birinin, büyük gelir getirecek toprağı yok. «Bizim, memlekette işlerimiz iyi olsa buralarda işimiz ne?» diyorlar.

Evet... İşte 230 kişi. 230 dert. Yüz binlerin içinde 230 kişi. Haziran ayında, çalıştıkları ambarların Topkapı'ya taşınacağını söylüyorlar. İşsiz kalacaklarını belirtiyorlar. Bu konuda ilgililerin yardımlarını bekliyorlar. İşverene karşı haklarının korunması için, bir yardım elinin uzanmasını bekliyorlar.

Özellikle Ecevit Hükümetinden....

Hemşerileri Ahmet Karaaslan'dan...

230 kişi adına isim veriyorlar.

Mehmet Saltık: Pütürge Susan Köyü.

Aziz Deregöz: Pütürge Belen Köyü.

Emin Şimşek: Pütürge Gündüz Köyü.

Ramazan Tilbaç: Pütürge Nohutlu Köyü.

Mustafa Birsi: Malatya Ordu zu Köyü.

Vahap Kaymaz: Pütürge Kayadere Köyü.

Köylerdeki ortak sorunlar: Yol, su, okul...

Çoğu köylerde okul yokmuş. En yakın komşu köydeki bir okul da yaya bir saat çekiyormuş. Karda kışta, çocuklar binbir güçlükle bu yolu aşarak öğrenimlerini sürdürmeye çalışıyorlarmış.

İstanbul'da iş konusunda da sorunları şunlar:

— Bir an önce «arkalık» denen ilkel taşıyıcıdan kurtulmak.

— Ücret durumlarının çözümü.

— Her türlü sosyal güvencelere kavuşmak.

— Mesken sorunları.

— Çalışma koşullarının iyiye yönelmesi.

— Ve en önemlisi, nakliyat ambarlarının Haziran ayında, şehir dışına taşınması karşısında, eski haklarının korunması. İş devamının sağlanması.

ANADOLU SÜLEYMANİYE'YE TAŞINMIŞ SANKİ, UZAKTAN UZAKTAN KÖY KOKUSU GELİYOR BURNUMA

Süleymaniye Camii'nin karşısındaki kahvelerden birinde Aziz'i bekliyorum. Biraz ileride şehirlerarası otobüs yazıhaneleri var. Önlerinde yatak denkleri, sepetler, tahta bavullar duruyor. Yolculuk var Anadolu'ya. Köy kokuyor Süleymaniye bir öğlen güneşinde... O ara, siyah siyah taksiler yanaşıyor caminin kapısına. İçinden birileri iniyor. Koruma görevlileri var... Gazeteciler var yanlarında.. Taksiden inenlerin resimlerini görüntülüyorlar. Amerika'nın eski Başkan Yardımcılarından Rockfeller iniyor öndeki taksiden. Türkiye'nin tarihi yerlerini görmeye gelmiş. Şimdinin büyük işadamı, parababası. Geri çeviriyorum kafamı, bizim insanlardan yana.

Yüreğim «cızz» ediyor birden. Yabancı turistler bizim insanlarımızın resimlerini çekiyorlar. Yabancılar bizim insanlarımızda bir şeyler sezinlemişler. Biliyorlar birtakım özdeğerleri o insanların taşıdığını. Ama biz burunlarının dibindeyiz, tanımıyoruz o insanları. Neden gidip lüks bir kafeteryada oturan, allı, morlu, süslü insanlarımızın resimlerini çekmiyorlar sanki?

Aziz'i bekliyoruz. Aziz gelmiyor. Köyden bir akrabası gelmiş. Küçükçekmece'ye gitmişler.

Ramazan'ı buluyoruz. Hep birlikte kaldıkları yere gidiyoruz.

SÜLEYMANİYE'DE HAN ODALARI

Yarı karanlık bir koridordan ilerliyoruz.. Oldukça dar bir koridor. İki kişi yanyana yürüyemeyecek durumda. Alabildiğine rutubet kokuyor. Duvarlar bakımsız. Avluya çıkıyoruz. koridordan sonra. İpler gerilmiş avluda. Çamaşırlar serilmiş. Avlu güneş görüyor.. Avlunun dört yanı iki kat üzerinden odalarla dolu. Pencereler çok küçük. Bir kat merdivenle çıktıktan sonra ikinci bir koridorla karşılaşıyoruz. Bu koridorun iki yanında ikişer adım sırayla kapılar sıralanmış. Ramazan, asma kilitli bir kapıya yanaşıyor, açıyor. Küçücük bir odaya giriyoruz.. Herşey bu odanın içinde. Bütün eşyalar bu küçücük odaya sığdırılmış. Normal şartlarda bir kişi kendi eşyasiyle bile bu odaya sığamaz. «Beş kişi kalıyoruz» diyor Ramazan. Kirasını soruyorum. Altıyüz lira olduğunu söylüyor.

(BİR TELEVİZYON PROGRAMINDA: SAYIN N. U. GÜZELLİK KOZMETİĞİNİ YURT DIŞINDAN GETİRTİYOR. EDERİ 1000 TL İMİŞ. O DA BİR AY YA YETER YA YETMEZMİŞ.)

Şu Türkiye ne çelişkilerle dolu bir ülke...

HALİL'İN ÖYKÜSÜ

Halil'in karısı dört gözle çağırı kağıdının gelmesini bekler. Birgün kağıt gelir. Halil'in karısı Almanya'ya gidecektir artık. Bir süre sonra Halil'i de istek yapıp Almanya'ya getirtecektir.

Çıkarlar köylerinden. İstanbul'a gelirler. Tüm işlemler tamamlanır. Yeşilköy'den uçakla uğurlar karısını Almanya'ya Halil.

Halil, Almanya'dan mektup beklemektedir. Düşlerinin gerçekleşmesi için karısından bir haber beklemektedir. Günler geçer. Mektup gelmez. Halil sabrının üstüne sabır ekler, yine bekler.

Bir arkalığın fiyatı 1500 lira

Birgün, kötü bir haber gelir Halil'e. Karısı başkasıyla işi pişirmiştir Almanya'da. Halil'e ne olursa o haberden sonra olur. O güzel, temiz akıllı, güzel düşleriyle birlikte uçup gitmiştir Halil'in kafasından.. Ekmek ve umut böyle bir yıkımla sonuçlanmıştır.

Halil şimdi, elinde bir 35 devirlik plakla orda burda dolaşmaktadır. Soranlara: «Bu plak aşkımın plağı» diyor Halil...

Ben de şunu söylüyorum: ZALİM ALMANYA NEREYE GİTSEM SENİNLE KARŞILAŞIYORUM. NE ZAMAN ÇEKECEKSİN ELİNİ YAKAMIZDAN?..

HANGİ KÜLTÜR!

Ey Amerika, helal olsun sana. Sende bu akıl - fikir olduktan sonra bizim gibi kuzuları elbette istediğin yere sürersin. NATO dedin, şu dedin, bu dedin, geldin girdin içimize. Üs kurdun, (Yanlış söyledim galiba tesis olması gerekir) memleketimizde. Bizleri koruyacaktın. Tersi oldu, biz sizleri korumaya başladık vatanımızda. İstediğiniz gibi yedirdik içirdik. Bir dediğinizi iki etmedik. Sonra da kalkıp bu kalleşliği yaptınız bize. Ambargo uyguladınız. Ama, afyon gibi uyuşturucu TV filmlerinize ambargo koymadınız.

Televizyonda da bir kültür yarışmasında şunlara tanık oluyorduk:

«— Sayın seyirciler ve yarışmacılar, A'dan Z'ye kültür yarışmasına hoş geldiniz!

Alkışlar... Alkışlar...

Yarışmacılara yöneltilen sorular... Ve alınan yanıtlar..

«— Siz efendim okuyor musunuz?»

«— Evet. Edebiyat Fakültesine devam ediyorum»

Dört yarışmacıya da sorulan ayrı sorular... Evli misin? Okuyor musun? Ne iş yapıyorsun? vs. vs...

Sıra yarışma sorularına geliyor...

Edebiyat sorusu soruluyor. Tanınmış şairimizin resmi gösteriliyor. Şiirlerinden bölümler okunuyor. Kitaplarının isimleri sayılıyor. Aldığı ödüller belirtiliyor. Cevap isteniyor:

— Dört yarışmacıdan da yanıt yok.

— Edebiyat Fakültesinde okuyandan da ses yok!...

....

Sıra başka bir soruda:

Uzun süredir, TV'de gösterilen bir yabancı dizinin, üç kadın oyuncusunun isimleri ve soyadları soruluyor. Anlayacağınız, «Çarlinin Melekleri»nin...

— Dört yarışmacının cevap kartlarında doğru yanıtlar beliriyor... Yüzlerinde «bildik» diye bir hoşnutluk...

Alkışlar... Alkışlar...

Aman, Amerika, bize para-pul lâzım değil! Elinde daha böyle «Çarlinin Melekleri» gibi filmler varsa gönder!

Çünkü, akşamları seyretmeden uyuyamıyoruz!

Ama onlar, nasırlı elleriyle yatar yatmaz en derin uykulara dalıyorlar. Gece rüyalarında arkalıklarını görerek.

= SON =

Bu kadar yükün altında yine de yüzleri gülüyor. Yarından umutlular.

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Anne! Biliyorum sende yürüdün..,

Benim yaşlı, benim beli bükülmüş, kireçlenmiş beliyle üç adım atamayan annem; büyüğüm; ilköğretmenim; yalnız adımı değil, kafamı da «aydın» kılan güzel annem;

Sana aylardır esirgediğim iki satırlık mektubu, bana emanet edilmiş bu köşeye koyuyorsam, okurlarımıza saygısızlığımdan değil. Bana emanet edilmiş bu köşeyi «özel» haberleşmeler için kullanma sorumsuzluğumdan değil.

İki gün önce torununa mektup yazdım anne. Onu da bu köşeye koydum. Pek de iyi ettim. İstedim ki senin torununa, kızkardeşimin kızına 1 Mayıs 78 üstüne diyeceklerimi bütün «torunlar» okusun, bütün kızkardeşlerim okusun, istedim ki bütün annelerim okusun.

Umarın sen de okudun.

Bugün doğrudan sana yazıyorum anne.

— Hayırsız oğlan'ın aklına nihayet iki satır yazmak düşmüş... deme.

Mektuba ne hacet anne, biz 1 Mayıs günü yanyana yürümedik mi? Sakın:

— A, oğul, ben Ödemiş'ten, bu yaşlı halimle, nasıl kalkıp da taa İstanbul'lara kadar... filan deme anne. 1 Mayıs günü Dolmabahçe sırtını birlikte tırmanmadık mı? Hani sen İlerici Kadınlar Derneği (İKD) kortejinin içindeki sıralardan birinde yürüdün, ben de hemen yanıbaşında kaldırım boyunca yürümedim mi anne?

Nasıl hatırlamazsın? Sen, 1 Mayıs günü Beykoz'dan kalkıp gelen 71 yaşındaki Zübeyde Nine'nin yanında değil miydin? Hatta:

— Eğer yazarsak, 71 yaşındaki Beykozlu nineden söz edersek, adını değiştirip de yazalım. Nemize gerek, bakarsın tek gözlü gecekondusuna birşeyler olur sonra, demedik mi?

Hatta Zübeyde Nine sana şöyle seslenmedi mi:

— Dün akşam Adalet Hanım kardeşim, dün akşam bir iyice yundum, arındım, tas tas su dökünüp, temizlendim. Say ki apdest aldım. Sonra sabah oldu. En pak, en yeni elbiselerimi giydim. Say ki bayramlıklarımı. Çeyiz sandığımın en dibinden, elli iki yıl önceki ipek çorabımı çıkardım geçirdim ayağıma. Başıma evladım bellediğim İKD'li kızlarımın verdiği kızıl çatmayı çattım da geldim Adalet Hanım. Eğer ölürsem, eğer o kara dinliler, o kanlılarımız gene kurşun basarsa üstümüze, yetmiş bir yaşımda ben yerlere serilirsem 1 Mayıs Alanında, üstüm başım pak olsun. Kana bulanmış bedenimi bayramlıklarım örtsün. Görenler «aşkolsun İKD'li Zübeyde Nineye, aşkolsun doğrusu. Bak nasıl da temiz pak. Bak nasıl da has giyimli» desinler, «Aşkolsun İKD'li ihtiyar» desinler... dediydi Zübeyde Nine.

Hatırladın mı anne? Yanıbaşında yürüyen Beykoz'dan gelmiş, 71 yaşındaki Zübeyde Nineyi...

Bir de senle, benden, bir de Zübeyde Nine'den iki sıra önde yürüyen bir başka yetmişlik nineyi hatırladın mı anne? Hani adını öğrenemedik ama yüreğini, o kocaman ana yüreğini görüp kıvandıydık. O Diyarbakırlı nineyi, yani senin bir başka yaşıtını, akranını hatırladın mı?

— Anam sen yaşlısın gelme oralara, diyen genç oğlunu nasıl da paylamış. Nasıl da vurmuş ayağını yere. O kürt inadıyla nasıl da direnmiş:

— Geleceğim... Elbette geleceğim. Hem de bayrağın sapından tutacağım. TKP'ye özgürlük diye bağıracağım, demiş.

Gençler bir bayram arifesinin keyfiyle takılmışlar:

— Sen yetmişlik bir kocakarısın anacık, ne bilirsin TKP'yi, ne bilirsin özgürlük'ü? diye sormuşlar.

Ne yapmış o zaman. Güneydoğu'nun kuyuları kadar derin ve kuyuları kadar kara gözlerini dikmiş gençlerin, çocuklarının, torunlarının üstüne de:

— Özgürlük dediğinizi bilirim ben oğullar. En iyi ben bilirim. Kürdüm ben. Kürt karısıyım.

Gençler farketmemişler gelen tokadı, üstelemişler:

— Ya TKP? O ne demek peki?

Diyarbakır'dan gelip, senin iki sıra önünde yürüyen yaşıtın nine gözlerini kaldırmış. Yumuşacık, su içer gibi, yün örer gibi doğal:

— Partimiz bre, demiş, partimiz... Benim yaşım yetmiş. Ben onun doğumunu bilirim.

Gençler bu yumuşacık tokadın şiddetinden sersemlemişler mi ne?

Hatırladın mı bu Diyarbakır'dan gelen 70'lik yaşlı nineyi anne? Hani senden iki sıra önde ve bayrağın sapından yapışıp yürüyen Diyarbakırlı kürt karısını...

Sakın bana:

— Bu nasıl Tırmık oğul? deme. Hani kimseyi tırmıklamadın burda? deme.

Bu Tırmık'ların en güzeli benim anam, en güzeli. Evlatlarının kanıyla boyanmış kızıl bayrakları göklere yükseltip, evlat kanlarına bulanmış tırnaklarını faşizmin böğrüne saplayan analarımın, kızkardeşlerimin 1 Mayıs yürüyüşünden, dilimin döndüğünce, elimin erdiğince söz etmekten güzel «Tırmık»mı olurmuş?

Benim yaşlı anam, büyüğüm, ilköğretmenim;

Mektubuma burada son verirken, yaşlı, buruşuk ellerinden saygıyla, Ege'nin göğü ve denizi kadar mavi gözlerinden hasretle öperim.

TÜRK NAZİLERİ

1965-1973

(3.bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

-7-

1969'larda Türkiye hızlı bir dönüm noktasına yaklaşıyordu

Savunulacak hiçbir yanı olmayan komando zorbalık hareketlerine sağcı basın derhal sahip çıkmıştır. Bu komando denen zorbaların kimler tarafından kışkırtıldığı ve kimler hesabına çalıştıkları, olaylardan birkaç gün sonra AP'nin beslediği, semirttiği gerici basının yaptığı yayınlarla meydana çıkmıştı.

BABIALİ'DE SABAH adlı ceride. «Gençler haklıdır» başlığı altında şunları yazıyordu:

«Ankara Yüksek Öğretmen Okulu, Fen Fakültesi ve Siyasal Bilgiler Yurdunda birbirine eklenen seri hadiseler, aslında haklı bir infialin neticesidir. Milliyetine, dinine, tarihine ve millî değerlerine sarsılmaz bir azim ve inançla bağlı bulunan Türk gençleri, «Sosyalist Türkiye» yaveleriyle iyice raydan çıkan sapıklıklara kesin ihtarı çekmişlerdir. Üstelik, salon sosyalistlerini kedi görmüş fareler misali deliklerine kaçmaya icbar eden hareket, yine bizzat onların tahrikinden doğmuştur.

«O baştanbaşa küf ve küfür kokan gazetelerinizde milliyetçi gençlerin bir siyasî partiye mensup olduklarını, komando eğitimi gördüklerini, binaenaleyh Siyasî Partiler Kanunundaki yasaklayıcı hükümlerin ihlâl edildiğini ileri sürecek savcılardan medet diliyorsunuz. Gençler bir siyasî partiye (ki bu parti CKMP'dir) mensup olabilirler. Fakat ne bu eğitim, ne de azgın sola karşı yapılan mukabele-i bil misil, o partinin hükmî şahsiyetini ilzam etmez.

«Gençler davalarında haklıdırlar ve bu haklı davalarını memleket sathında muzaffer kılmak için mücadeleyi bırakmayacaklardır. Milliyetçi Türk Gençliği, artık müdafaa pozisyonunu bozmuştur.

«Taarruz durumundadır!

«Ve gayet yakından tanıdığı düşman cephelerini, mikrop yuvalarını mutlaka imha edecektir.

«Bunu böyle biliniz...»

Bugün Gazetesinde Mehmet Şevket Eygi de İSLAM KOMANDOLARI başlığı altında yazdığı yazıda şu kışkırtmada bulunmaktadır:

«Şimdi kalkmışlar, CKMP'li gençlerin komünistleri dövmesine yakınıyorlar. Boşuna bu çırpınışlar. Hem haberleri olsun ki, karşılarında sadece CKMP'li komandolar yok. Hiçbir partiye, hiçbir dünyevi ve siyasî ideolojiye bağlı olmayan yüzbinlerce, milyonlarca genç müslüman komando da var.»

Fanatik ve yurtdışı mihraklardan beslenen hıyanet şebekeleri tarafından kışkırtılan bu «KOMANDO» namındaki zorbalık grupları, aslında Türkiye'de bir terör havası yaratmak isteyen Adalet Partisi iktidarı tarafından piyasaya sürülmüştür: Fikir babaları ve manevî beslenme kaynakları Türkeş ve parababaları; maddî kaynakları da Demirel çetesidir, komando güruhunun...

NAZİ PARTİSİNİN VAFTİZ TÖRENİ HAZIRLIKLARI

1965 lerden sonra kapitalist enternasyonalinin maşası olarak, yurtsever güçlere karşı açılan savaşta kendine ayrılan yeri alan Türkeş ve çetesi, 1968 yazında kamplarda semirttikleri komandoların 1968 sonundan itibaren TAARRUZA geçirme direktifini almışlardı. AP'nin suç ortağı durumundaki Türkeş, baştan beri içinde «Cumhuriyet», «Millet» ve «Köylü» gibi faşistlerin hiç de hoşuna gitmeyecek sözcüklerin yeraldığı partisinin adını değiştirmek kararındadır. Ayrıca partinin sembolü olan terazi de Türkeş'in hoşuna gitmemektedir. 1967 CKMP Kongresinde gamalı haça benzeyen üç hilâlli amblem alınmak istenmişse de, o zaman şartlar elvermediği için hasıraltı edilmişti.

1969 yılında «şartlar elveriyordu» Bastığı taban daralan Adalet Partisi iktidarı sallanırken, kendisine gereken terör yasalarının tezgâhlanması işinde CKMP'li komando güruhunu görevlendirmişti. 1969 yılının 15 Ocak günü şöyle bir haber okunuyordu:

«Son zamanlarda S.S. özentisi komandolarıyla dikkati çeken CKMP'nin olağanüstü kongresi 8 Şubatta Adana'da toplanacaktır. Partinin adının faşist niteliğini ortaya koyacak şekilde değiştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Genel Sekreter Erkovan'ın açıkladığına göre, teklif edilen isimler arasında en fazla «MİLLİ HAREKET PARTİSİ» adı üzerinde durulmaktadır. Kongreden sonra Başbuğ (!) Türkeş'in partisinin faşist eylemlerine daha da hız vereceği anlaşılmaktadır...»

1969 yılının başından itibaren Türkiye, siyasal iktidar tarafından bir kaosun içine itilmeye başlanmıştır. Soygunun artması, sermaye birikiminin hızlanması için demokratik hakların ortadan kalktığı yeni bir düzenin kurulması amacıyla AP ve suç ortakları Türkiye'yi kargaşalık içine sokmuş ve arkadan hıyanet korosu «Bu anarşiye dur demek gerek!» diyerek aldıkları kirli paraların karşılığını vermeye başlamıştır. Bir CIA ajanının Türkiye'ye ABD elçisi diye yollanması, sokaklarda silahlı çatışmaların yaratılması, fakülte ve yurtların basılması, işçilerin üzerine polis gönderilmesi «Sol hareketin ezilmesi» etiketinin devrimciler üzerine yapıştırılabilmesi içindir.

YARIN

KOMER'İN ARABASI YAKILIYOR

Tekel Genel Müdürlüğünden

Cinsi	Bobin Miktarı	Geçici Teminatı	Pazarlığın Tarihi	Günü	Saati
117 mm.lik Selofan Bobin	25.000	159.120.— TL.	22.6.1978	Perşembe	10.00
132 mm.lik Selofan Bobin	15.000	111.330.— TL.			

1 — Yukarıda cinsi, miktarı ve geçici teminatları yazılı Bobinler hizasındaki tarih, gün ve saatte mevcut şartnamesine göre İstanbul - Cibali'deki Merkez Satınalma Komisyonunda dış piyasadan pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi anılan Komisyondan bedelsiz olarak alınabilir.

3 — Pazarlığa katılmak isteyen firmalar, şartnamelerine uygun nitelikteki her ebadtan Selofan Bobinlere ait üçer örnek bobini 2.6.1978 günü çalışma saati bitimine kadar Türk Gümrüklerine getirtmiş ve bu örneklere ait belgeyi de aynı tarihe kadar, Genel Müdürlüğümüz Malzeme Alım Şubesine vermiş olacaklardır. Örnekleri uygun sonuç vermeyen firmalar ihaleye katılamazlar.

4 — Pazarlığa katılmak isteyen firmalar fenni şartnamesinin IV. maddesinin 8 nci fıkrasında öngörülen ve mahalli Türk Konsolosluğundan onaylı belgeyi Türkçe Tercümesiyle birlikte pazarlıktan önce Satınalma Komisyonuna ibraz edeceklerdir.

5 — Geçici ihalenin onayını izleyen 15 gün içinde ilgilisi bu işe damga vergisini idare veznesine nakden yatıracaktır.

6 — İsteklilerin geçici teminat makbuzu ve diğer gerekli belgeleri ile birlikte anılan gün ve saatte Merkez Satınalma Komisyonuna başvurmaları duyurulur.

(Basın 15315 — 324)

★ «PROVOKATÖRLERE GEREKLİ DERSİ VERDİK VE VERECEĞİZ» DİYOR BİMAK İŞÇİLERİ.

Bimak işçileri "Maocu bozkurtlara lanet olsun,,

1 Mayıs'ta BİMAK işçileri; Öylesine disiplinli ve kararlı...

İSTANBUL (İSTA)

1 Mayıs 1978'de de provokasyon hareketinin içinde bulunan Maocu faşistler İşçilerin 1 Mayıs'a katılmadığı yaygarasını kopardı. Maden-İş Sendikasının örgütlü olduğu bir çok fabrika için asılsız yalanlar uydurmaya çalıştı. Bundan yarar umdu. İşte yalanlardan biri: «Bimak işçileri 1 Mayıs'a katılmadılar...»

Önceki gün Bimak Fabrikası Baştemsilcisi Şeref Karaman Bimak işçilerinin 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanında bulunduğunu vurgulayarak şu açıklamayı yaptı gazetemize:

«1 Mayıs Dünya işçilerinin birlik mücadele ve dayanışma ggünüdür. Aydınlık Gazetesi galiba bunu bilmiyor. 1 Mayıs'ı provokasyona getiremediler. Şimdi yalan haberlerle gölge düşürmeye çalışıyorlar. Aydınlık Gazetesinde önceki gün 500 işçinin çalıştığı ancak bunun 30'unun 1 Mayısa katıldığı yazılmaktadır. Oysa Bimak'ta çalışan işçi sayısı 250'dir ve 160 işçi 1 Mayıs'a katılmıştır. Bu yalan bir kez daha göstermiştir ki; Aydınlık, sermayenin gazetesidir, işçi ve demokrasi hareketine karşı provokasyon yürüten burjuva ajanlarının gazetesidir.»

Ziraat Bankası daha çok yatırım kredisi, daha az ticari kredi verecek

★ ZİRAAT BANKASI GENEL MÜDÜRÜ ERDOĞAN SORAL: «AMACIMIZ TİCARİ KREDİLERİ AZALTIRKEN TARIM VE SANAYİ KREDİLERİNİ ARTIRMAK» DEDİ...

★ SORAL, ZIRAAT BANKASINDAKİ RESMİ MEVDUATLARI ARTIRMAK AMACIYLA HAZIRLANAN KARARNAMENİN BAKANLAR KURULUNDA GORUŞULDUGUNU AÇIKLADI..

İSTANBUL, (İSTA)

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının İstanbul'da yapılan Marmara Bölgesi Müdürler toplantısında konuşan Genel Müdür Erdoğan Soral, Ziraat Bankasının kredi politikasının yeniden düzenleneceğini, ticaret kesimine daha az kredi verilirken tarım ve sanayi sektörlerine verilen kredilerin artırılacağını söylemiştir.

Ziraat Bankası Genel Müdürü Erdoğan Soral bankanın niteliğinin tamamen değiştirileceğini söylediği konuşmasında, Ziraat Bankasına bankacılık görevleri dışında yüklenen sorumlulukların kaldırılacağını da açıklamıştır. Yeni kredi politikasının yatırımı teşvik edici nitelik taşıyacağını belirten Erdoğan Soral, Ziraat Bankasının böylelikle yeniden «Yatırım Bankası» niteliğine kavuşacağını açıklamıştır Yüzün üzerinde müdüre hitaben yaptığı konuşmasında Soral, bankanın bu görevini yerine getirebilmek için kaynaklarını artırması gerektiğini, kaynak artırımının tasarruf mevduatlarını arttırmakla gerçekleştirilmesinin yanısıra, resmi mevduatları da artırmanın yolunu aradıklarını belirtmiştir. Soral Adalet Bakanlığı ile Zirai Donatım Kurumu'nun, İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun ve otomotiv sanayi kuruluşlarının fonlarını Ziraat Bankasına yatırmalarının sağlanacağını açıklamıştır. Erdoğan Soral, bankaya daha çok resmi mevduat yatırılmasını sağlamak için bir kararname hazırlandığını, yakında bu kararnamenin Bakanlar Kurulu tarafından görüşülerek yürürlüğe gireceğini söylemiştir. Soral, banka çalışanlarının ekonomik durumunu düzeltebilmek için ise yıllar önce hazırlanmış olan 3202 sayılı yasayı bazı değişikliklerle yürürlüğe sokacaklarını söylemiştir.

Flaş Gazetesi matbaa işçileri direnişe geçti

ANKARA (İSTA)

DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası'na üye Flaş Matbaası çalışanları işlerine son verilmek istenince toplu bir şekilde direnişe geçmişlerdir. Sendikal hakların kısıtlanması ve zor çalışma koşulları nedeniyle direnişe geçen işçiler bütün basın emekçilerinin kendilerine destek olmasını istemişlerdir. İşçilerin direnişe geçmeleri nedeniyle matbaada basılan gazetelerin çıkmasında aksama olmuştur.

Bu arada Dünya Gazetesi Matbaasında çalışan işçilerden 13'ünün işine de hiçbir gerekçe gösterilmeden son verilmiştir. Türk-İş'e bağlı Basın-İş Sendikası yetkilileri işçilerin zorlamaları karşısında işveren ile ilişki kurmuşlardır. Basın-İş Ankara Şubesi Başkanı işverenin kendilerine bu durumdan bilgisi olmadığını söylediğini öne sürmüş, Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un arabuluculuk yaptığını belirtmiştir.

Maden-Iş Sendikası Ereğli Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz'la söyleşi

"Savaşımızda boynumuzun borcu sendikal birlik,,

★ «EKONOMİK VE SİYASAL SAVAŞIM BİRBİRİNDEN AYRILMAZ, BİRBİRİNİ BÜTÜNLER. SINIF VE KİTLE SENDİKACILIĞI BU BÜTÜNLÜĞÜ KAVRAR VE SAVAŞIM HEDEFLERİNİ BU DOĞRULTUDA SÜRDÜRÜR. AKSİ HALDE SENDİKANIN, İŞÇİLERİN KISA VE UZUN VADELİ ÇIKARLARINI DOĞRU OLARAK SAVUNMASI OLANAĞI KALMAZ.»

İSTA:

Ereğli'deki olaylardan Sn. Ecevit'in adı üzerinde birtakım spekülasyonlar yapılıyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

YILMAZ:

S.Özbayrak ve ortağı H.Öztürk arkalarında bir CHP imajı yaratabilmek için Sayın Ecevit'in adından çeşitli biçimlerde yararlanmaya bakmışlardır. Bu oyuna CHP gençlik kolları genel başkanı **Zeki Alçın denilen raporcu da Ereğli'ye gelerek** katılmıştır. Ancak, Sayın Ecevit sendikamıza gönderdiği telgrafla adının bu tip olaylara karıştırılmaması, kendisinin sendikaların içişlerine karışmak düşüncesinde olmadığını belirterek bu oyunu boşa çıkartmıştır.

İSTA:

Sınıf ve kitle sendikacılığından ne anlıyorsunuz? Sizce, bunun hayata geçirilmesi nasıl mümkün olabilir?

YILMAZ:

Sendikaların kitle örgütü olma niteliği ekonomik savaşımdan kaynaklanır. Emekçiler, herşeyden önce ekonomik ve toplumsal çıkarlarını korumak ve geliştirmek için sendikalarda örgütlenirler. Sendikalar, emekçilerin tümüne açık örgütlerdir. Siyasal düşüncesi, dinsel inancı, rengi, ırkı, dili, cinsiyeti ne olursa olsun sendikaların kapısı tüm emekçilere açıktır. Sendika ancak, bu ilkeye uyduğu ölçüde kitle sendikası olabilir. Aksi takdirde gelişemez, en geniş emekçi kitleleri saflarında toplayamaz. Sendikalar sadece kitle örgütü değillerdir. Aynı zamanda bir sınıf örgütüdür. Sömürüyü sınırlandırmak, ve ortadan kaldırmak için savaşım verirler. Yani, savaşımlarını ne sadece ekonomik, ne de sadece siyasal savaşımla sınırlandırırlar. Bu ikisinden sadece birine sarılmak, sendikayı sendika olmaktan çıkarır. İşverenlerin istedikleri odur. Türk-İş bugün sadece ekonomik savaşımla yetinirken, kimi sözde sol akımlar sendikaları salt siyasal savaşım veren birer örgüt haline getirmek istiyorlar. Oysa, sendikalar işçi sınıfının sınıf savaşımında tek örgütü değildirler. Kapitalizmi yıkacak güç işçi sınıfının gücü olacaktır. İşçi sınıfının bağlaşıkları en geniş halk yığınlarıdır. Sınıf sendikalarının bu savaşımda büyük rolü vardır. Ekonomik ve siyasal savaşım birbirinden ayrılmaz. Birbirini bütünler. Sınıf ve kitle sendikacılığı bu bütünlüğü kavrar ve savaşım hedeflerini bu doğrultuda sürdürür. Aksi halde, sendikanın işçilerin kısa ve uzun vadeli çıkarlarını doğru olarak savunması olanağı kalmaz.

İSTA:

Bu olay karşısında işçi sınıfına ters akımların tavrı ne olmuştur?

YILMAZ:

Olayların birinci günü anaç Maocu partinin Genel Başkanı Doğu Perinçek, ihanetin başları Ş.Özbayrak ve H.Öztürk'e bir telgraf göndererek yanlarında olduğunu belirtiyordu. Aynı görüşte olan bir grupda Ereğli'de Ş.Özbayrak'la bütünleşerek fiilen saldırıya geçtiler. Zaten bu gibi ters akımlardan başka tavır beklenemezdi.

İşçi sınıfının sendikal birliğini DİSK çatısı altında, sınıf ve kitle sendikacılığı ilkesi altında kurma ve pekiştirme kararındayız. İşçi sınıfı bilimi bize tüm yaratıcılıkları göstermektedir. Bu bilimin yaşama uygulanmasını sağlayacağız. En zor koşullarda bile olsa, ödün vermeden, özverili çalışmalarımızı bu yönde geliştirecek ve sendikal birliği mutlak gerçekleştireceğiz. Bunun boynumuza borç olduğunun bilincindeyiz.

İSTA:

9. Bölge eğitim çalışmaları hakkında bilgi rica etsem.

YILMAZ:

Eğitimde amacımız sendikal mücadeleye en geniş kitleleri kazanmaya yönelik olacaktır.

Böylelikle sendikal plândaki tekkecilik dar grupculuk gibi hastalıkları yeneceğimiz kanısındayız. Bu konuda genel yürütme kurulumuz ve eğitim dairemiz tüm kolaylıkları göstermişlerdir. Bu olanaklardan sonuna değin yararlanmaya çalışacağız. Böylelikle kalıcı kazanımlar elde edileceği kanısındayız.

İSTA:

Bölgenizdeki 1 Mayıs 1978 çalışmaları hakkında bilgi verebilir misiniz?

YILMAZ:

Uzun yıllardan sonra 3'üncü kez yığınsal olarak kutladığımız 1 Mayıs işçi bayramına Türkiye işçi sınıfının bir parçası olarak ERDEMİR işçisinin şanına yakışır bir şekilde katıldık. Geride bıraktığımız yıllarda o günkü 9. bölge yönetimi 1 Mayıs Alanı yerine Abant'a piknik yapmaya gitmeyi yeğliyordu. Bunlara rağmen tabandaki bilinçli unsurlar yığınsal olarak 1 Mayıslara katıldılar. Sürdürdüğümüz 1 Mayıs çalışmaları sendikal mücadelemize de yeni bir canlılık getirmiştir.

— SON —

Erdemir işçileri 1 Mayıs Alanı'na akıyorlar... Maocusuna - Faşistine bölücüsüne ders vere vere...

1 Mayıs Federal Almanya'da coşkuyla kutlandı

Bremen'de yapılan 1 Mayıs kutlama törenlerinden görüntüler.

★ **Gösteriye katılan on binlerce Türkiyeli işçi, daha sonra, radyolardan İstanbul'daki 1 Mayıs gösterisini dinlediler**

Dünyanın çeşitli yerlerinde kutlanan 1 Mayıs İşçi Bayramı, Federal Almanya'da da Alman Sendikalar Birliği tarafından düzenlenen törenlerle kutlanmıştır. Almanya'nın diğer kentlerinde olduğu gibi Bremen'de de coşku ile kutlanan törenlere Türkiyeli ve diğer yabancı işçiler de katılmışlardır.

Onbinlerce işçi ve emekçinin katılması ile yapılan Bremen'deki 1 Mayıs yürüyüşü Stadthalle önünde başlamış ve Şehir Merkezindeki Marktplatz'da sona ermiştir. Çeşitli konuşmacıların yer aldığı törene Şilili sendikaları temsilen katılan Şilili bir sendikacı, Şili'deki faşist askeri yönetimi kınayarak, faşist diktatörlük yıkılıncaya ve işçi sınıfımız iktidara gelinceye kadar savaşım sürecektir» demiş ve tutuklu olan, işkence altında bulunan bütün siyasi tutukluların serbest bırakılmasını istemiştir.

Gösterilerden sonra evlerine dönem Türkiyeli işçiler, Radyolarından heyecanla İstanbul 1 Mayıs Alanında sürdürülmekte olan, sınıf kardeşlerinin görkemli gösterilerini izlemişlerdir.

Şili sendikalarını temsilen törene katılan Şilili sendikacı konuşması sırasında...

Gıda - Iş Izmir Şube Başkanlığına Bekir Eken getirildi

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası İzmir Şubesi Genel Kurulu önceki gün yapılmıştır.

Gıda-İş Sendikası Şube Genel Kuruluna üç ayrı liste katılmıştır. Eski Şube Başkanı Ömür Akın tarafından düzenlenen liste 50, Kenan Tatar tarafından düzenlenen liste 41 oy almış; buna karşılık Billur Tuz Baştemsilcisi Bekir Eken ise 130 oy alarak Şube Başkanlığına seçilmiştir.

BUNALIM VE GÖRÜNTÜLERİ

Toplu işten çıkarmalar ve tensikatlara karşı tepkiler -22-

Maden-İs 7. Bölge ve DISK 5. Bölge Temsilcisi Fehmi ALTUN:

"Toplu işten çıkarmalar dışa bağımlı ekonomilerde daha da fazla uygulanmaktadır,,

★ «BUGÜNKÜ DÜZENDE ALINAN ÖNLEMLERLE İŞTEN İŞÇİ ÇIKARMALARI ÖNLEMEK VE İŞSİZLİĞE ÇÖZÜM BULMAK OLANAKSIZDIR. GERÇEK KALICI ÇÖZÜM İŞÇİ SINIFINA «ÇALIŞMA BARIŞI» VE KEMERLERİ SIKMA POLİTİKASINI DAYATMA DEĞİL, DIŞ TİCARETİ DEVLETLEŞTİRMEK, TEKELCİ KÂRI SINIRLAMAK HALEN VAROLAN GİZLİ İŞSİZLİĞİ ÖNLEMEK İÇİN DEMOKRATİK BİR TOPRAK VE TARIM REFORMU YAPMAK GİBİ KÖKLÜ YAPISAL DÖNÜŞÜMLERE YÖNELMEKTİR»

İSTA: Sendikanızın yetkili olduğu işyerlerinde tensikat ve toplu işten çıkarma durumu nedir?

ALTUN: Soruna kendi örgütümüzün bağlı bulunduğu işyerlerinin durumunu ele alarak değil de sendikamızın sınıf sendikacılığı ilkesini ön plana alarak, ülkemizin içinde bulunduğu ve işçi sınıfımızın üzerinde dönen demoklesin kılıcı nedir? kapitalizmin buhranı olarak ele almak istiyorum.

Birinci planda buhranın esas nedeni kapitalizmdir. İşsizlik sorunu ise ülkenin kapitalist yoldan kalkınmaya yönelik olmasından dolayı günümüze kadar çözümlenmemiştir. Hele kapitalist sistemin bağımlı ve geri kalmış bir parçası olan ülkemizde işsizliğin ve diğer sorunların kapitalist düzen içinde kalınarak çözümlenemeyeceği daha net görülmektedir.

Bu nedenle toplu işten çıkarmaları yetkili olduğumuz işyerlerine göre değil ülkenin içinde bulunduğu duruma göre değerlendirmemiz gerekir.

Tensikatların en yoğun olduğu sektörler, otomotiv, plastik, kauçuk, lastik, ilaç gibi emperyalist tekellere ve ithalata bağımlılığın en yoğun olduğu alanlardır. Örgütümüzün yetkili olduğu işyerlerinde tensikatlardan ziyade tehdit, korku yöntemleri birinci plandadır. Çünkü uluslararası düzeydeki tekelci sermaye ve ülkemizdeki tekelleşme süreci içerisine girmeyi temel amaç edinen holdingler ve toplu iş sözleşmelerimizde de bariz şekilde görüldüğü gibi küçük işyerlerini kapatmak, tekelleşme sürecini hızlandırmak için hammadde darlığını yaratarak tensikat yollarını açmak istemektedirler.

İSTA: Sendikanın durumu, aldığı önlemler?

ALTUN: Bugünkü düzende alınan önlemlerle işten işçi çıkarmaları önlemek ve işsizliğe çözüm bulmak olanaksızdır. Gerçek kalıcı çözüm işçi sınıfına çalışma barışı ve kemerleri sıkma politikasını dayatmak değil, dış ticareti devletleştirmek, tekelci kârı sınırlamak, halen var olan gizli işsizliği önlemek için demokratik bir toprak ve tarım reformu yapmak gibi köklü yapısal dönüşümlere yönelmektedir. Bugün ülkemizde sınıf sendikacılığının bayrağını yükseltmekte öncülük eden DİSK'in kurucu üyesi ve sınıf sendikacılığının iş kolumuzdaki temsilcisi sendikamız toplu işten çıkarmalara karşı kaçınılmaz taleplerimizden olan LOKAVT yasaklanmalıdır. 13-17 ve 24. maddeler başta olmak üzere İş Yasası da demokratikleşmelidir.

Tokat Sigara Fabrikası 1979 sonunda faaliyete geçiyor

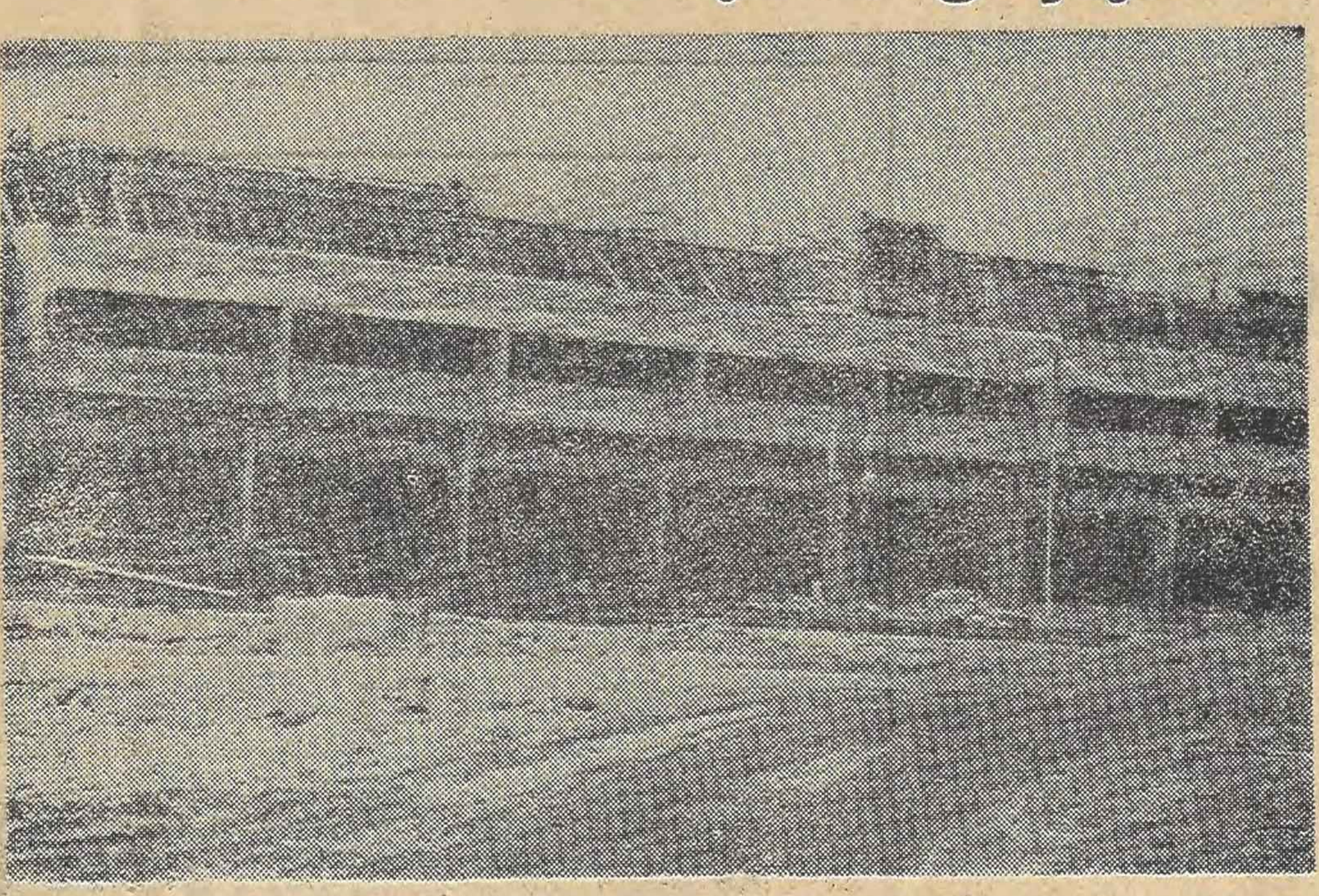

Yusuf YÜCEL
bildiriyor

TOKAT — Yapımı sürdürülmekte olan sigara fabrikasının 1979 yılı sonunda faliyete geçeceği bildirilmiştir.

Fabrikada 750 işçinin çalıştığını ve yılda 5 milyon kilo tütün işleneceğini belirten Sigara Fabrikaları Genel Müdürü Orhan Özel, inşaatın hızla sürdürüldüğünü belirterek şunları söylemiştir:

«Bakanlığımız tarafından yapımı sürdürülen fabrikanın 1979 yılı sonunda üretime başlayacağını tahmin ediyoruz. Fabrika üretime geçtikten sonra yılda 5 milyon kilo tütün işleyecek kapasitededir.»

Batman'da 225 veremli bulunduğu açıklandı

BATMAN, (A.A.)

Batman'da halen tedavi gören 225 tüberkülozlu hasta bulunduğu açıklanmıştır.

Batman Verem Savaş Dispanseri yetkilileri, 1977 yılında 4865 kişinin verem taramasından geçirildiğini ve bunlardan hasta oldukları tespit edilen 225 kişinin tedavi altına alındığını söylemişlerdir.

İlgililer, bu arada 0-6 yaş arası binlerce çocuğa koruyucu verem aşısı uyguladıklarını ifade etmişlerdir.

KAYSERI KALESI BAKIMSIZLIKTAN ÇOPLUGE DONUŞTU

KAYSERİ (İSTA)

Tarihi Kayseri Kalesinin bakımsızlıktan bir çöplük görünümüne dönüştüğü bildirilmektedir. Nüfusu 400 bine yaklaşan Kayseri'nin havasını da tehdit eder hale geldiği belirtilen Kayseri Kalesinin, halen pazar yeri olarak kullanıldığı ve hayvan satışlarının yapıldığını bildiren Kayseri halkı, Yüksek Anıtlar Genel Müdürlüğünün konuya eğilmesini istemişler, «Vakıflar ve Anıtlar Yüksek Kurulu sadece geliri düşünüyor, gelir getirelim derken turizm önemini yitiriyor, ayrıca Kayseri'nin havası bozuluyor.» demişlerdir.

televizyon

17.30 İNGİLTERE KRAL KUPASI
18.45 MÜZİK
19.30 LASSİE
19.55 OYUN
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA
21.20 MÜZİK-EĞLENCE
22.20 TV'DE SİNEMA
(İZLENEBİLİR)
23.50 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT I

05.00 Açılış
05.05 Günaydın
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Oyun Havaları
10.30 Hafta Sonu
13.00 Haberler
15.20 Türküler
19.00 Haberler
16.40 Tangolar
20.15 Konuşa Konuşa
22.02 Şarkılar Geçidi
23.00 Haberler
01.00 Kapanış

TRT II

08.00 Gün Başlıyor
09.40 Sularımızdaki Servet
11.20 Türküler
13.00 Haberler
14.40 Çevre Sorunları
15.30 Trafik
16.20 Arkası Yarın
17.30 Yurttan Sesler
19.00 Haberler
20.30 Haftanın Ülkesi
23.30 Haberler
23.55 Kapanış

TRT III

07.00 Açılış
08.00 Sabah İçin
09.00 Müzik Şöleni
09.45 Türküler
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Aşıklık Geleneği
13.30 Müzik Köşesi
19.00 Pop 78
21.00 Günümüzde Caz
00.30 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

bulmaca

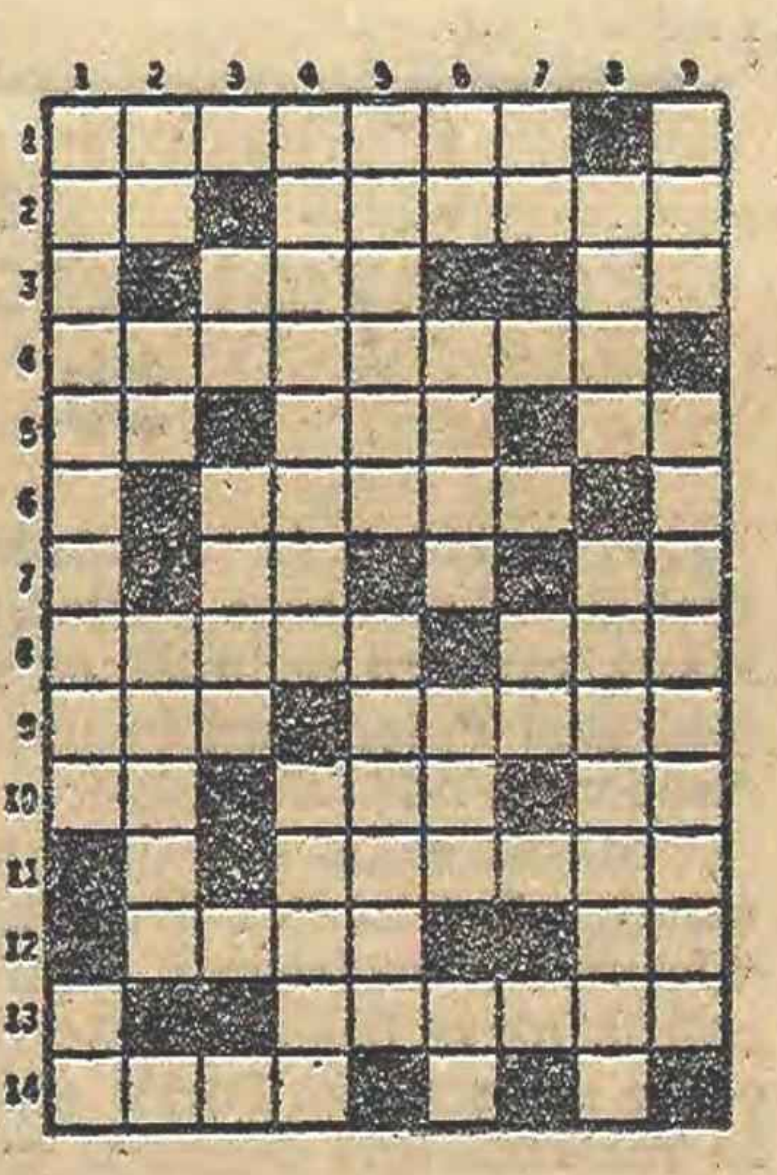

SOLDAN SAĞA:

1 — 1 Mayıs Alanına İşçi-Köylü İttifakını içeren pankartlarla katılan kuruluş. 2 — Asker - Bir emir. 3 — İngiltere'de tedhiş eylemleriyle tanınan örgüt - Bir besin maddesi. 4 — Manası olmayan. 5 — TERSİ, bir sayı - Bir meyve - Bir emir. 6 — Şart. 7 — Bir soru eki - İngilizce «bay». 8 — Halk ezgisi-Tren yolu. 9 — TERSİ bir göz rengi - Bir hayvan. 10 — Kilometrenin kısa yazılışı - TERSİ, rüya - TERSİ, stransiyumun simgesi. 11 — TERSİ, vahşi. 12 — Petrol türevlerinden bir çeşit mineral yağ - TERSİ, bir emir. 13 — Bir isim. 14 — Hacimli daire.

YUKARDAN AŞAĞ:

1 — 1977 1 Mayıs'ındaki kırım sırasında şehit verilen öğretmenlerden birinin adı, soyadı - TERSİ ilgi eki. 2 — Bir emir - İngilizce'de «hayır» - CHP'li bir milletvekilinin soyadı. 3 — Bir takı - Bir erkek adı. 4 — Aydınlık değil - Türkeş'in mesajlarında varolan. 5 — Hayret ifade eden bir söz - Elem. 6 — Osmiyumun simgesi - TERSİ, düz olmayan - Tavır - TERSİ, bir emir. 7 — Bir siyasi partinin simgesi - TERSİ, kromun simgesi. 8 — TERSİ, itina - Argoda boş, uydurma söz. 9 — Apartmanın bölümleri - Belirli bir melodiyi değişik ritmlerde çalma.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Tertip - AÜ. 2 — Komintern. 3 — PK - Patika. 4 — Yok - Nal. 5 — Eş - KSİD. 6 — Örs - Katkı. 7 — İzale. 8 — Gen - Fiili. 9 — Üs - Zenne. 10 — rabitİ - kO. 11 — LN - Lenger. 12 — Üsler - Ant. 13 — Yarda. 14 — ıtsabpeK.

YUKARDAN AŞAĞ:

1 — TKP'ye Özgürlük. 2 — EOKA - Esans. 3 — rM - Kesin - Lut. 4 — TİP - Zile. 5 — İnak - Kafeterya. 6 — PTT. Kalinin - Ab. 7 — Einstein - Garp. 8 — Arkaik - Lekende. 9 — Ünaldı - Ortak.

Pazarcık PTT'sinde

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ramışlar ve göğüslerinden yaralanmışlardır.

1 Mayıs hazırlık çalışmalarına katıldığı gerekçesiyle Ayaş HALK-KOOP üyesi iki kişinin tutuklanması tepkilere yolaçarken, TÖB-DER Genel Başkanı ve İMO yöneticilerinden Akın Atilla'ya düzenlenen saldırılar kınanmıştır.

ANKARA'DA

Pazarcık ilçesi PTT'sinde bir memurun ölümüne, iki memurunda ağır yaralanmasına yolaçan paket bombanın sorumlusu olarak Yozgat Kütüphane Müdürünün yakalandığı ve tutuklandığı öğrenilmiştir.

İçişleri Bakanlığı yetkililerinden öğrenildiğine göre emniyet görevlileri, görgü tanıklarının verdiği bilgilere dayanarak yaptıkları değerlendirme sonucu Yozgat Kütüphane Müdürü Mehmet Özdoğan'ı yakalamışlardır. Ankara'ya getirilen Özdoğan tahkikatın sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla mahkemeye çıkartılarak tutuklanmıştır. İlgililer tahkikatın derinleştirildiğini, Hamit Fendoğlu'nun ölümüne yolaçan bomba ile Pazarcık arasında bazı ilişkilerin bulunması nedeniyle bu sorunun da soruşturma sonucu açığa çıkabileceğini belirtmişlerdir.

★ 1 Mayıs İşçi Bayramı nedeniyle çalışmalara katılan HALK-KOOP Ayaş Birliği yönetici ve üyelerinden iki kişinin tutuklandığı açıklanmıştır. HALK-KOOP Ankara Birliği Yönetim Kurulu adına bir açıklama yapan Mehmet Sevim, demokratik halk kooperatifleri için verilen mücadelenin böylesine girişimlerle engellenemeyeceğini belirtmiş, yasa dışı tutumlarını sürdüren jandarma ilçe birlik komutanı hakkında gerekli yasal kovuşturmanın yapılmasını istemiştir.

Sevim, açıklamasında özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«1 Mayıs hazırlık kampanyasını sürdüren Ayaş HALK-KOOP yönetici ve üyeleri 30 Nisan 1978 günü ilçe jandarma birlik komutanlığı tarafından mesken dokunulmazlığı hiçe sayılarak DİSK'in afişlerini ilçe içerisinde astıkları gerekçesiyle gözaltına alınmışlardır. Gözaltına alınan ortaklar, 1 Mayıs kutlamalarına katılamamışlardır. 2 Mayıs günü ise Doğan Demircan ve İhsan Menekşe adlı ortaklarımız tutuklanmışlardır.

Bu olay, parababalarının ve onların beslemesi aracıların, tefecilerin, sömürü ve soygununa karşı, demokratik halk kooperatiflerinde örgütlenen halkımıza yönelmiş bir baskıdır.

HALK-KOOP olarak Ayaş halkının kooperatifleşmesine yönelen baskıları kınıyor, ilgilileri yasa dışı tutumunu sürdüren jandarma ilçe birlik komutanı hakkında işlem yapmaya çağırıyoruz.»

★ İlerici Gençler Derneği (İGD) Karşıyaka Şube Başkanı Mehmet Bilgen ve Yönetim Kurulu üyesi Hasan Ergül, önceki gün Maocu bir grubun saldırısına uğramış ve bıçakla ağır yaralanmışlardır. Göğsünden yaralanan gençler kaldırıldıkları Bornova Devlet Hastanesinde ameliyat edilmişlerdir.

★ İzmir Caddesi üzerinde bulunan Lale Pasajında meydana gelen patlamada 4'ü bina kapıcısı ve çocukları olmak üzere 8 kişi çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır.

Alınan bilgiye göre, İzmir Caddesi ile Ihlamur Sokağın birleştikleri köşede bulunan Lale Pasajının kalorifer dairesine yerleştirilen patlayıcı madde sabah saatlerinde infilak etmiş, patlama sırasında binanın kapıcısı Ali Osman Er ve çocukları Meral Er, Seyit Er, Selçuk Er ile Kenan Yıldırım, Yasin Polat, Rüstem Çetin, Celal Genç adlarındaki kişiler yaralanmışlardır.

Patlamadan sonra olay yerine gelen emniyet görevlileri yaptıkları inceleme sonucu patlamanın kalorifer kazanına yerleştirilen saatli bombadan meydana geldiğini belirlemişlerdir. Yetkililer, yaralıların tedavi altına alındığını ve sağlık durumlarının iyi olduğunu bildirmişlerdir.

İlerici Gençler Derneği (İGD) Genel Sekreteri Baki Temel Saçlı bir açıklama yaparak olayı kınamıştır.

GÖLCÜK

★ Kocaeli Devrimciler Birliği (KDB) üyesi Niyazi Terzi, Salih Kaya ve Niyazi Üstün, bir grup faşistin saldırısına uğrayarak çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır. Faşistlerin başında Cemil Bakır adlı komandonun bulunduğu bildirilmiştir.

DENİZLİ

★ 3 Mayıs «Türkçülük Bayramı» nedeniyle faşistlerin Denizli Eğitim Enstitüsü öğrencilerine saldırması sonucu çıkan olaylarda gözaltına alınan 341 kişiden 64'ü Denizli Asliye Ceza Mahkemesince tutuklanmıştır.

URFA

★ Mehmet Tüysüz adlı bir avukatın işyerine kimliği belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atılmıştır.

DİYARBAKIR

★ Geçen hafta Sayak Fabrikası kapısı önünde gece kimliği meçhul kişilerce açılan ateş sonucu ağır yaralanan fabrika Personel Müdürü Hasan Yeşil dün ölmüştür.

ELAZIĞ

★ Elazığ Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesinde faşistlerin saldırısı ile çıkan ve kısa zamanda bastırılan olaydan sonra Fakülte Yönetim Kurulu fakülteyi süresiz tatil etmiştir.

Olaydan sonra faşistler Vilayet binası önüne gelerek hükümet aleyhinde gösteri yaparken polis tarafından dağıtılmış ve 14 öğrenci gözaltına alınmıştır.

IĞDIR

★ Iğdır'da günlük çıkan Yeşil Iğdır Gazetesi sahibine ait benzin istasyonu önceki gece kimliği tespit edilemeyen kişiler tarafından tahrip edilmiştir.

ERZURUM

★ Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde öğrenim gören çok sayıda ilerici-devrimci öğrenci dün vilayet önünde toplanarak vali ile görüşmek istemişler, ancak vali şehir dışında olduğu için Emniyet Müdürü Naim Erden'le görüştürülmüşlerdir.

Öğrenciler, fakültelerin komandolar tarafından işgal edildiğini bildirerek, derslere giremediklerini söylemişlerdir.

KINAMALAR

★ TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'na yapılan saldırı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) tarafından da protesto edilmiştir. TMMOB Yönetim Kurulunun dün yaptığı açıklamada saldırganlardan hesap sorulması istenmiş «Bu saldırı halkın çıkarlarını savunan demokratik örgütlerin giderek güçlenen mücadelelerinden tedirgin olan egemen güçlerin ve onların faşist çetelerinin tüm emekçi kesimlere yönelttiği saldırıların bir parçasıdır» denilmiştir.

★ TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu tarafından dün yapılan açıklamada Oda Danışma Kurulu üyesi Akın Atilla'nın Mersin'deki bürosuna yapılan bombalı saldırının kınandığı belirtilmiş «1 Mayıs İşçi Bayramının büyük bir kitle gösterisi ile kutlanması, faşist çeteleri şaşkına çevirmiştir. Bu nedenle yeniden yoğun saldırılara başvurmak tan başka seçenek bulamamaktadırlar» denilmiştir.

Deniz, Yusuf ve

na ortaya çıkanların savundukları görüşleri eleştirerek, bireysel ve grupsal terör eylemlerinin işçi ve demokrasi savaşımına verdiği zararı belirtmiştir. **Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın** aramızdan ayrılışlarının 6'ncı yılında saygıyla anan **TKP'nin Sesi Radyosu** yorumu, küçük burjuva sınıfsal kökenli devrimci hareketlerin bugünkü yanılgılarına da yer vermiş, silahlı eylemler konusunu Marksçı - Leninci açıdan yorumlamış ve demokrasi ve sosyalizm davasının ancak işçi sınıfı yolundan yürümekle başarıya ulaşabileceğini kaydetmiştir.

Öteyandan, 6 Mayısla ilgili ortak bir basın açıklaması yapan **Devrimci Öğrenciler Birliği, Devrimci Liseliler Birliği ve DEV-GÖR, Deniz'in, Yusuf'un ve İnan'ın** hayatları boyunca emekçilerin yanında olduklarını belirtmişler, çalışkanlıkları ve fedakârlıklarıyla örnek olduklarını söylemişlerdir.

İGD'NİN AÇIKLAMASI

3 yurtseverle ilgili bir açıklama yapan İGD Genel Başkanı **Ahmet Muhtar Sökücü**, **«Faşist güruh tarafından katledilen bu yiğit insanlar, seçtikleri mücadele biçimi ve hataları ne olursa olsun, onlar, gericiliğin yurtseverlik simgesi, emperyalizme ve faşizme karşı sıkılı yumruğu olarak kalacaklardır»** demiştir.

Egemen güçlerin, emperyalizmin bunalımlarından çıkış yolu olarak işçi sınıfına ve emekçi halkımıza, faşizmi dayattığını kaydeden Sökücü, yiğit 3 yurtseverin asılmalarının doğrudan 12 Mart faşizmiyle bağlantılı olduğunu söylemiş, işçi sınıfının yeminli düşmanlarının en iğrenç cinayetlerini 6 Mayıs günü 3 yurtseveri darağacına göndermekle işlediklerini belirtmiştir. Faşizmin 1 günde, 1 gecede gelmediğini de kaydeden İGD Genel Başkanı, demecini şöyle tamamlamıştır:

«Biz İGD olarak her 6 Mayıs'ta olduğu gibi bu yıl da bütün şubelerimizde anma toplantıları ve yığınsal gösteriler ile 12 Mart faşizmini bütün kinimizle lanetleyeceğiz. 3 yurtseverin uzlaşmaz mücadelesi yolumuzu aydınlatacak.»

KAÇAR: «ONLAR UNUTULMAYACAK»

İlerici Gençler Derneği (İGD) Ankara Yenişehir Şubesi Başkanı Haldun Kaçar ise yaptığı açıklamada, bugün işçi sınıfının yolundan yürüyen gençliğin emperyalizme ve faşizme karşı nefretinin ve kararlılığının daha da bilendiğini bildirmiş, «Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan halkımızın ve Türkiye ilerici gençliğinin yüreğine korku salmak, faşizme karşı savaşımdan geri bıraktırılmak için asıldılar. Ancak kanlı oyunları sökmedi, bozuldu. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız gerici faşist güçlere gereken cevabı verdiler» demiştir.

GEZMİŞ İÇİN BOYKOT YAPAN SUADİYE LİSESİ ÖĞRENCİLERİNE POLİS SALDIRDI

Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının idamlarının 6. yılı dolayısıyla bir form düzenlemek ve boykot yapmak üzere dersten çıkan 100 kadar Suadiye Lisesi öğrencisine bazı polisler saldırmış, 6 öğrenciyi copla yaralamıştır. Bu arada bir polis komiserinin, polislerin öğrencileri dövmesine engel olmaya çalışan Lise Müdürü Nihat Hal'in şakağına silah dayayarak tehdit ettiği öne sürülmüştür.

Bulgaristan

(Baştarafı 1. Sayfa'da) mesi yapılmıştır.

Ecevit, saat 16.00'da Bulgaristan devlet yetkilileri ile son görüşmelerini yaptıktan sonra Varna Havaalanından Türk Hava Kuvvetlerine ait bir uçakla Türkiye'ye hareket etmiştir. **Ecevit'in** hareketinden önce Türkiye - Bulgaristan ortak bildirisi yayınlanmıştır.

ECEVİT'İN YENİ GEZİ PROGRAMI

Başbakan **Bülent Ecevit'in** eğer programda olağanüstü bir değişiklik olmadığı takdirde 10-13 Mayıs tarihleri arasında yapacağı **Federal Almanya** gezisinden sonra **İngiltere, Avusturya, Belçika** ve **ABD'ye** gideceği bildirilmiştir. **Ecevit'in** mayıs ayı içinde tamamlanması beklenen bu ziyaretleri sırasında çeşitli temaslarda da bulunacağı belirtilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı yetkililerinden alınan bilgiye göre Başbakan **Bülent Ecevit** 14 Mayıs'ta Stratejik Araştırma Merkezinde bir konuşma yapmak üzere Londra'ya gidecek ve bu arada **Callaghan** ve **Muhafazakâr Parti** Başkanı **Bayan Teacher'la** da görüşecektir. 15 Mayıs'ta da İngiltere'de kalacak olan Ecevit'in 16 Mayıs'ta Viyana'ya geçerek Avusturya Başbakanı ile görüşeceği 17 Mayıs'ta Türkiye'ye döneceği bildirilmektedir.

Öte yandan **Ecevit** 24 Mayıs'ta Uluslararası Basın Kulübünün onur konuğu olarak Belçika'nın Başkenti Brüksel'e gidecek ve orada 29 Mayıs'a kadar kalacaktır. Başbakan daha sonra büyük bir olasılıkla **NATO** toplantısına katılmak üzere Washington'a gidecektir.

Ecevit'in bu gezilerinden sonra yapması beklenen Sovyetler Birliği ziyaretinin kesin tarihinin belli olmadığı ancak muhtemelen ziyaretin haziranın ikinci yarısından sonra gerçekleşeceği kaydedilmiştir.

Türkiye

(Baştarafı 1. Sayfa'da) şekilde duyurulmasını şöyle açıklamışlardır:

«Türkiye'nin tanıma konusunda takip ettiği politika hükümetleri değil, devletleri tanıma şeklinde olmuştur. Türkiye bu itibarla Afganistan'daki olayları bu ülkenin iç olayları şeklinde değerlendirmektedir. Türkiye ile Afganistan arasındaki geleneksel ilişkilerin kesintiye uğramaksızın devam ettiği görüşünde durarak yeni Afgan Hükümetini tanıma konusunda başka bir işlem yapılmasına gerek görülmemektedir.»

MC'cilerin

(Baştarafı 1. Sayfa'da) raşıldığını öne sürmüşlerdir. AP'liler gensoru önergesinde ayrıca irade beyanı uygulamasının yasalara aykırı olduğunu, işvereni himaye eder görünümünde olduğunu da iddia etmişlerdir.

BUGÜNE KADAR REDDEDİLENLER

MC partileri **Ecevit** Hükümeti'nin kurulmasından sonra ilk gensoru önergesini yine İçişleri Bakanı **İrfan Özaydınlı** hakkında vermişlerdir. 28 Mart Salı günü Millet Meclisi'nde AP'lilerin gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmaması görüşülmüş, istem 192 oya karşı 219 oyla reddedilmiştir. Anadolu Ajansı yönetiminin değişmesi ile ilgili olarak AP'liler tarafından Turizm Bakanı **Alev Coşkun**, Ticaret Bakanı **Teoman Köprülüler** ve Sanayi Bakanı **Orhan Alp** hakkında verilen önergenin gündeme alınması istemi de 192 oya karşı 224 oyla reddedilmiştir. Bu önergenin gündeme alınması görüşmeleri de 26 Nisan Çarşamba günü tamamlanmıştır. İçişleri Bakanı ile ilgili önceki günkü gensoru önergesi ise açık oylama ile reddedilmiştir. Bu oylamaya önergeyi veren MHP'liler de katılmamıştır.

YASA ÖNERİLERİ

Millet Meclisi'nin yeni dönem çalışmalarının başlamasından beri komisyonlarda görüşülmesi tamamlanan 37 yasa tasarı ve teklifi Millet Meclisi gündemine gelmiş bulunmaktadır. Meclis gündeminin ilk sırasında yurt dışında çalışmakta olan işçilerin bu çalışma sürelerinin sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilmesine ilişkin tasarı bulunmaktadır. Gündemin 2 ve 7'nci sıraları arasında ise bazı ölüm cezalarının uygulanmasına ilişkin öneriler yeralmıştır. Madenlerin kamulaştırılmasına ilişkin yasa tasarısı 26, infaz yasasının değiştirilmesine ilişkin tasarı da 27'nci sırada bulunmaktadır.

Günümüzün zorunlu görevi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) karşısında yalpaladıkça, kendi eliyle halk düşmanlarının istemlerini gerçekleştirdikçe, Türkiye'yi Şili biçimi faşist bir darbeye hazırlamak için çabalayanların, yani gerçek suçluların üzerine yürümedikçe, faşist yuvaları dağıtmadıkça, MHP'li saylavların dokunulmazlıklarını kaldırmadıkça, bir süre sonra kendisi de ayakta kalamaz.

Oysa, Demirellerin, Türkeşlerin bu saldırılarına karşı yapılması gereken tek şey vardır: Tüm ilerici güçlerin, tüm demokrasi taraftarlarının birliğini, aralarındaki dayanışmayı daha da artırmak, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinin bayrağını daha da yükseltmek. Demokrasi düşmanlarına karşı birlikte savaşım, günümüzün zorunlu görevidir, tüm ilerici güçlerin de gündemlerinin baş sırasında yer alması gerekir.

Politika

1 Mayıs

(Baştarafı 1. Sayfa'da) mış, ne de tartışılmıştır. Bu nedenle çelişki olması da söz konusu değildir.»

POLİTİKA: «Peki sayın Tan, söz konusu maddelerin yani 141 ve 142. maddelerin kaldırılması konusunda bağımsız bir bakan olarak sizin görüşleriniz nelerdir?»

TAN: Bu konuda kendimi karar organı durumunda görmediğim için bu konudaki görüşlerim nötrdür. Yüce Meclisin vereceği karara saygım var. Yüce Meclise karar gelir de bunu kaldırırsa saygım vardır. Oradaki parmaklar karar verecektir.

POLİTİKA: Peki siz oy kullanmayacak mısınız?

TAN: Bunu o zaman düşünürüm. Bu politik bir cevap oldu. Zaten de öyle olması gerekirdi.

Bu arada Sağlık Bakanı Server Tanilli'nin Londra'ya gidip gitmediğini öğrenmek istemiş, olumlu cevabı alınca «memnun oldum» demiştir.

Sağlık Bakanı Mete Tan, hükümette göreve başlar başlamaz hazırladıkları tam gün çalışma yasa tasarısının Bütçe Plan Komisyonundan geçtiğini, en kısa zamanda bu yasa tasarısının kesinleşeceğini umduğunu belirtmiştir.

Plan Komisyonu'nun kabul ettiği sağlık personelinin tam süre çalışma esasları kanununa göre, tazminat ödenecek olan bu personel hariçte iş göremeyecekler, muayenehane ve benzeri işyeri açamayacaklardır.

Mete Tan, ilaç hammadde ithaline yeniden başlanıldığını da belirterek varolan ilaç sıkıntısının bir ölçüde giderilebileceğini sözlerine eklemiştir.

Eğitim

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

a — İkinci sınıf ikinci yarıyıl (son yarıyıl) öğrencilerinden başarısız dersi bulunan öğrenciler ile,

b — İkinci sınıf ikinci yarıyıla (son yarıyıla) devam ettikleri halde yarıyıl sonu sınavlarına giremeyen öğrenciler için 8-12 Mayıs 1978 tarihleri arasında yapılacaktır.

Öteyandan, 2110 sayılı yasa'dan yararlanarak yasal süre olan 30 Nisan 1978 gününe kadar yeniden kayıt olma için başvuran açık yüksekokul öğrencilerinin kayıt işlemleri, 8 Mayıs - 31 Mayıs 1978 tarihleri arasında ve mesai saatleri içinde yalnız Ankara'da açık yükseköğretim dairesinde yapılacaktır.

Yeniden kayıt yaptıracak öğrencilerin,

a — Başvurma belgesi alındısı,

b — Diplomasının aslı,

c — Nüfus hüviyet cüzdanı örneği,

d — 6 adet fotoğrafla başvurmaları gerekmektedir.

Öğrenciler, kayıt merkezinden kendilerine verilecek özel posta çekiyle 400 TL. kayıt harcını herhangi bir PTT merkezine yatıracaklar, kayıt formlarını doldurarak kayıtlarını kendileri ya da bir yakınları vasıtasıyla yaptırabileceklerdir.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika'da sanat * edebiyat

1 MAYIS 1978, AKŞAM ÜZERİ

Yüzlerinden belli, Taksim'den geliyorlar
İşçi Sınıfının güneşinde yanmışlar
Ve gözlerinin içi gülüyor
Özsu verilmiş çelikler gibi
Böyle böyle gülecek diyorum
Gülmeyen yüzü memleketimin

Gözlerim yanmaya başlıyor derken
Altmışına merdiven dayamış olsam da çünki
Marksizme inandığım için
Ben de onlar kadar gencim

Can Yücel

ÇOCUK EDEBİYATININ SORUNLARI ÜSTÜNE

ERDAL ÖZ'LE BİR KONUŞMA

Erdal ÖZ

«Çocuğu, kendi gerçekleri içinde gelişen yerli bir edebiyatla karşılamalıyız»

SORU: Son yıllarda çocuk yayıncılığının ciddi ve tutarlı olarak yaygınlaşmasının nedeni neler olabilir sizce?

DAL ÖZ: Son yıllarda çocuklara yönelik tutarlı çocuk kitaplarının artışı toplumumuzun geçirmekte olduğu değişimin kaçınılmaz sonucudur. İkinci olarak gerici güçlerin elinde bilinçle yanlış eğitim gören çocuk ulusumuzun elden geldiğince kurtarılma isteği, üçüncü olarak da bu alanın alabildiğine boş olmasıdır. Çocuk kitaplarının çoğalması yanında nitelik de önemlidir. Boyuna Batı'dan kitap çevirmenin yararlı olduğunu sanmıyorum. Konfeksiyon bir edebiyatı çocuklara taşımanın pek yararlı olacağını sanmıyorum. Çeviri kitapların süreklliği çocuğu topluma ve çevresine yabancılaştırıyor. Çocuğu kendi çevresi içinde, kendi gerçekleri içinde gelişen bir edebiyatla, yerli bir edebiyatla karşılamalıyız.

SORU: Çocuk edebiyatı olur ya da olmaz tartışmalarına ne diyorsunuz?

ÖZ: Bu konu çocuk edebiyatının geliştiği ülkelerde de tartışılmakta. Bizde yeni başladı bu tartışma. Aslında çocuk edebiyatı birkaç yıldır edebiyatımızın ana konularından biri oldu. Ben çocuk edebiyatı deyimini yanlış buluyorum. Çocuklar için edebiyat deyimini kullanmak belki daha doğru olacak. Bu edebiyatı genel anlamdaki edebiyattan kesinlikle ayıramayız. Yalnızca, çocukların okuyabileceği bir edebiyat türü düşünemiyorum. Bu amaçla yazılmış pek çok kitap var. Hepsi de kötü şeyler. Büyüklerin okuyamıyacağı bir çocuk kitabı, çocuklara sunulmuş yanlış, etkisiz bir kitaptır.

SORU: Biliyorsunuz, önümüzdeki yılı «Çocuk Yılı» ilan edildi. 1979 Çocuk Yılı'na girerken sizce çocuk edebiyatımızın yol açtığı sonuçlar nasıl olacaktır?

ÖZ: 1979 Çocuk Yılına girerken çocuklarımızı şanssız görüyorum. Çocukların artık kitap almaları bile olanaksız olmuştur. Artan hayat pahalılığı karşısında kitaba ayıracak parası daha da azalan ana babalar şimdi eskisinden daha da pahalı kitaplarla karşı karşıyadırlar. Çocuk kitaplarının özel yayınevlerince yapılması, kâr amacının ağır basması ancak varlıklı ailelerin çocuklarına kitapları ulaştırabilmektedir. Yoksul halk çocukları zaten kitaptan yoksundur. 1979 Çocuk Yılı'nın bu konuda daha farklı olacağını sanmıyorum.

SORU: Bu konuda devletin ne gibi bir tutumu olabilir?

ÖZ: Sosyalist ülkelerde bu iş devletin elinde. Oralarda çocuk kitaplarını, dergilerini devlet milyonlarca basıyor ve yok fiyatına satıyor. Bizde ne yapılabilir? Bugünkü aşamada devletin böyle yüklenmesine olasılık veremeyiz. Ama çocuk kitapları yayınlayan yayınevlerine, kitabın ana maddesi olan kağıdı devlet çok ucuza verebilir. Posta giderlerini çok azaltabilir ve en önemlisi bu kitapçıların dağıtımına devlet yardımcı olabilir.

SORU: Çocuk kitaplarının okullara girişi konusunda ne gibi sorunlar var?

ÖZ: Yıkılan MC yönetiminde «Arkadaş Kitapları»nın okullara sokulması özel genelgelerle yasaklanmıştı. Sınıflara müfettişler sokuldu, çocukların çantaları arandı ve bu kitapları bulunduran çocukların öğretmenleri sürüldü. Okullara girişimiz kesinlikle engellenmeye çalışıldı. Şimdiki hükümetin böyle bir tavır içinde olacağını sanmıyorum. Nitekim Kültür Bakanlığı Dünya Çocuk Yılı dolayısıyla yabancı ülkelerde hazırlanan Çocuk Kitapları Fuarı'na bizim kitaplarımızla katılma kararı aldı. Bu bile önemli bir aşamadır. Devletin kitaplarımızı okullara salık vermesi, okul kitaplıklarına satın alması okutması gerekiyor. Bekliyoruz.

Atatürk Kültür Merkezi'nde Adelita Requena bir gösteri yaptı

12 MAYISTA RENE ALLIO GÖSTERİSİ SUNULACAK

İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Fransız Kültür Merkezi işbirliği ile düzenlenen Adelita Requena'nın tek başına oynadığı «La Folle» (Çılgın Kız) adlı yapıt Atatürk Kültür Merkezi'nde sergilendi. 5 Mayıs 1978 Cuma günü saat 21.15'de başlayacak gösteri Requena'nın kendi kişisel yaşamını dile getiriyordu. Oyun süresince sanatçı, İsidore Isou'nun fonda duyulan sesine uyarak ritmik dans gösterileri yaptı ve ünlü İspanyol Ozanı Federico Garcia Lorca'nın şiirlerinden oluşturulan şarkıları seyirciye sundu.

Ayrıca Fransız Kültür Merkezi 12 Mayıs Cuma günü ilginç bir Fransız filmini İstanbullu sinemaseverlere sunuyor. Filmin yönetmeni ünlü Fransız tiyatro adamı Rene Allio'da gösteride hazır bulunacak ve filmi seyircilere bizzat tanıtacak.

«Moi Pierre Riviere» (Adım Pierre Riviere) isimli bu film 1836'da Fransa'nın Normandiya kesimindeki bir köyde annesini kızkardeşini ve erkekkardeşini boğarak öldüren genç bir köylünün 100 sayfalık güncesinden yararlanılarak yapılmış. Ünlü bir Bertolt Brecht uzmanı olarak tanınan yönetmen Allio'nun 1972 yılında yaptığı «İsyancılar» filmi de 16 Mayıs gecesi Atatürk Kültür Merkezi'nde Türkiyeli seyircilere tanıtılacak.

Tanınmış bir yazar olan Emmanuel Le Roy Ladurie sanatçının filmini hem sunacak, hem geniş bir açıklamada bulunacak. «İsyancılar» XVIII. yy. sonunda protestan köylülerle krala bağlı katolik orduların çatışmasını ve bu çatışmanın kökenindeki nedenleri sergileyen bir film. Bu iki filmin gösterimini Kültür Bakanlığının Sinema Dairesi ile Fransız Kültür Merkezi ortaklaşa düzenlediler.

Haftanın Filmleri

MÜNİR EMRE

BİR MEVSİM SONA ERERKEN

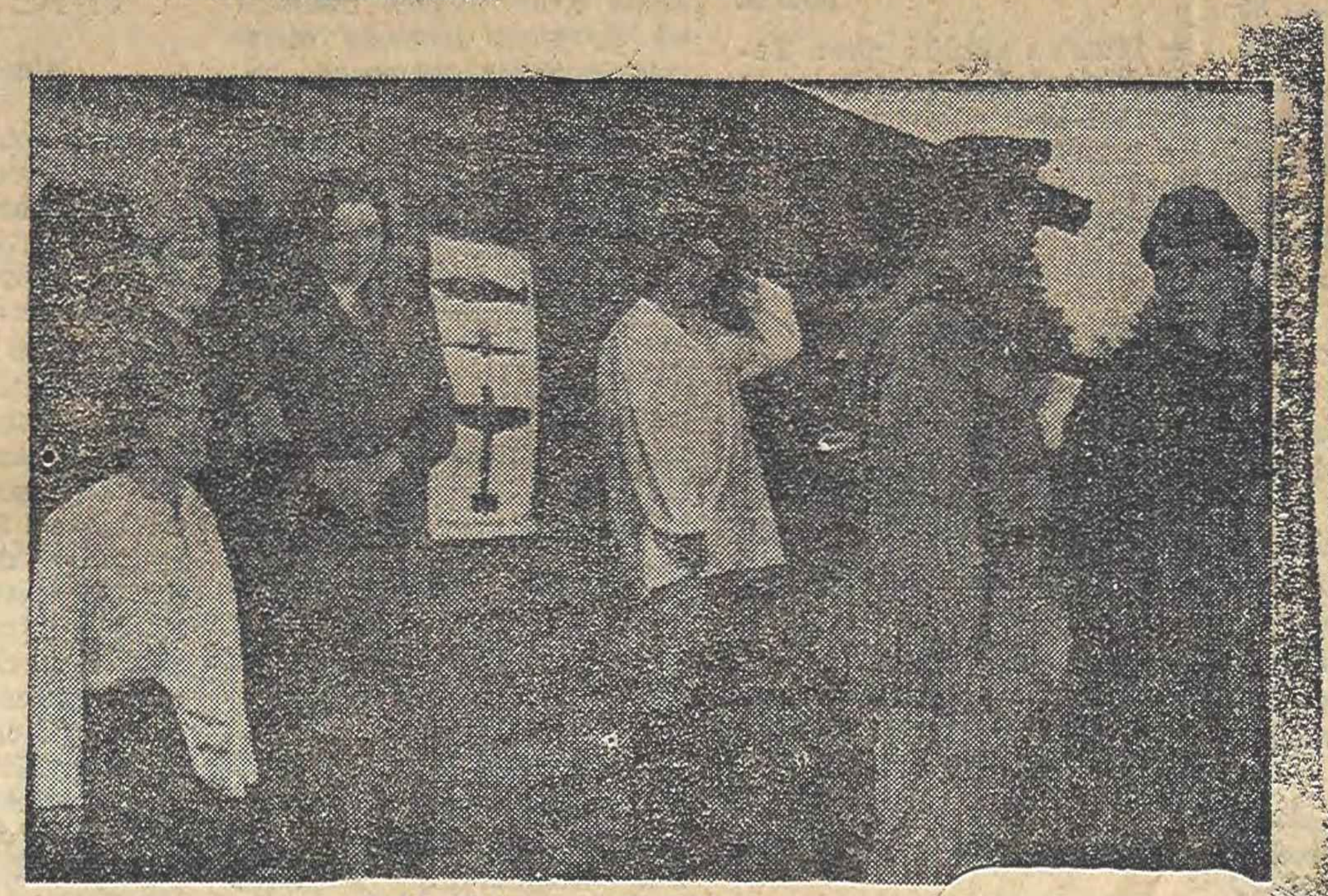

«Sakindi Oranın Şafakları»ndan...

Sona erişleri noktalamak hüzünlüdür tüm yazarlar için. Bir yaprağın düşüşü, yeşilin griye çalışını belirtmek gibi. Sinema yazarları için de değişmez bir olay bu. Ayrıca bu sezonun geride bıraktığı büyük sinema olayları var. Kısaca bir sinema şöleni yaşadık diyebiliriz geride kalan 78 mevsimi için. İlk yaz sıcaklarıyla birlikte böylesine güzel gösterilerin sona ermesi ayrıca dokunuyor sinemaseverlere. Çünkü diyoruz, gelecek yılın neler getireceği belli olmaz? Daha şimdilerden bir Bergman (Face a face) müjdesi mi? Hiç belli olmaz... Biz önümüzdeki yılların sinemayla daha da dolu dolu gelmesini dileyelim. Bu dilekleri gerçekleştirecek Noel Baba değil doğal olarak. Biraz, bizim, sinema yazarlarının uyarısı, bir parça sansür sorunu ve film ithalcisinin sanata karşı sorumluluğu ve en önemlisi de seyircinin iyi filmi yalnız bırakmaması. Bir Padro Padrone baş salonlara oynamamalıydı örneğin.

Sinema Yazarları Derneği'nin saygın ve ciddi bir gelenek haline getirmeyi düşündüğü bu olay, sanıyorum yabancı film getiricilerini ve yerli film yapımcılarını, iyi film yapmağa veya getirmeğe yöneltecek çok olumlu bir girişim oluyor. Sonuçlar ileriki bir tarihte kamu oyuna duyurulacak ve ödüller, bu ilk aşamasında yalın bir şölenle sahiplerine dağıtılacak. Ödüller en iyi 5 yerli ve yabancı film için verilecek. Yerli filmin yönetmenine, yabancı filmin ise getiricisine sunulacak söz konusu ödüller. Ayrıca yerli filmlerin en iyi erkek ve kadın oyuncuları da belirlenecek. Aslında bu tür şölenler batı ülkelerinde sık sık düzenlenmekte ve kaliteli filmin yapımına yol açan bir teşvik olmaktadır. Şimdilerde, ilgili bakanlıkların da girişimleriyle düzenlenen ve yönetmeliği resmi gazetede yayımlanarak ciddi bir kurum haline getirilen Antalya Film Şenliği, bu açıdan övünülecek bir olaydır. Bu ayrıca sanattan ve aydınlık düşünceden yana olduğunu belirten bir hüküm için olumlu bir puan olmaktadır. Geriye bir sansür sorunu kalıyor tabii...

Geçtiğimiz mevsime şöyle bir göz atarsak, ilk sıralarda çok önemli üç baş eseri görüyoruz. Akira Kurosawa'nun **«DER SU UZALA»**sı, Taviani Kardeşlerin **«Babam ve Ustam»** ve de Ettora Scolanın **«Özel Bir Gün İçin»** adlı filmleri... Hepsi için çok şeyler yazıldı ve söylendi. Sıra ödüllendirmede. Sonra bir Sam **Peckinpah** geliyor **«Şeref Madalyası»** ile. Mevsim başında gösterilen değişik bir savaş filmi. Savaş filmleri türünden **«Vatanları İçin Öldüler»** (Sergey Bondarcuk) ve **«Sakindi Oranın Şafakları»**nda hatırlamak gerekecek. Bu arada usta Losey'in **«Yahudi sorunu üzerine bir çalışma»** diyebileceğimiz **«Kaderini Arayan Adam»**ı özellikle belirtmeliyiz.

Polisiyeler, Alain Delon'la dopdolu seyredildi. Bunlardan dikkati çeken Melville usta ile olanı... **«Gecelerin Adamı»**. Diğerleri ise hep aynı Delon. Hep aynı jest ve mimikler. Kısaca Lautner ile başaramıyor bu işi Delon. Nitekim son Lautner-Delon filmi de, **«Mort d'un Pourri»** (Çürümüşlerin Ölümü», büyük bir ticari başarısızlığa uğradı Paris'ta. Dedikodu yazarları bunu Alain Delon'un sonu olarak yorumluyorlar. Komedilerden dikkati çeken **«Büyük Saltekar»** (Claude Pinetau). Hemen belirtelim ki Pinetau komedi alanında çok şeyler kazandıracağa benziyor Fransız sinemasına. Büyük gişe başarısı sağlayan **«Hayvan»** (Claude Zidi) Belmondo'nun sevimli oyunu sayesinde dikkat çekti. Önemli sayılabilecek diğerleri:

«Kelebek» (Franklin Schaffner), **«Kartal Kondu»** (John Sturges), **«Hedefteki Adam»** (Peter Collinson) **«Lekeli Güneş»** (Pierre Grainer Deferre), **«Bgasi Malon»** (Alan Parker) **«Damdaki Çapkın»** (Yves Robert). Yves Robert'in **«Damdaki Çapkın»**ın kazandığı ticari başarısı üzerine, aynı oyuncu kadrosoyla, **«serial»** denebilecek yeni filmlere başladığı bildiriliyor.

Yerli filmlerde ise dişe dokunur birşey yok bu mevsim. Yabancı filmlerin aksine... Bunun nedenlerine ilerki yazılarımızda ayrıntılı olarak değineceğiz. Bu alanda başı çeken, iyi ya da kötü yanlarıyla büyük tartışmalara neden olan **«Otobüs»**. Bay Okan'ın filmi başa güreşecek ister istemez. Atıf Yılmaz gerileme döneminde mi acaba? **«Baskın»** ve **«Acı Hatıralar»** bunu kanıtlıyor. Belki Aytmatof uyarlaması yeni filmi bizi haksız çıkarır. Kanımızca bu mevsim bize yakın, en olumlu filmi Zeki Ökten yaptı. Bugay-Ökten ikilisinin eseri **«Çüpçüler Kıralı»**nın üzerinde durulmaya değer. Şerif Gören **«İstasyon»**, **«Nehir»** ve **«Taksi Şoförü»** ile bir şeyler anlatmaya çabalamış. Ama yeterli değil. Bir yönetmen günün modasına uyarak ille de politik film yapmak zorunda değil. Önemli olan sinemada güzeli ve gerçeği yakalayabilmek... Sağdan gelen «Güneş Ne Zaman Doğacak» sansür serüveniyle ilginç. Bir sinema yazarı olarak sağdan veya soldan her sinemacının, Anayasamızın düşünce özgürlüğüne uygun olarak diyeceğini özgürce söylemesinden yanayız. Sansür bir karabasanı olmamalı gerçek sinemacının...

Geçtiğimiz dönemin ilginç filmlerinden: «Özel Bir Gün»

Larousse'da Sarkis Zabunyan'a yer verildi

Dünyaca ünlü «Grand Larousse» [illegible] lopedisinin 12. cildinde Türkiyeli ressam Sarkis Zabunyan'a yer verildi. 1964 yılında Paris'e giden Sarkis Zabunyan 1967 Paris Bienali'nde birinci ödülü almış, öteki Avrupa ülkelerinde de elliye yakın kişisel sergi açmıştı. Zabunyan'ın bir yapıtı Paris'teki Beaubourg Kültür Merkezi'nde sürekli olarak sergilenmektedir.

düşünceler

ataol behramoğlu

SANAT KAFASIYLA YORUMLAMAK (II)

Konuyla ilgili geçen yazımdaki bazı düşünceleri biraz daha açacağım şimdi. Şiirin, bir doğruyu iletmek amacıyla kaleme alınmış bir manzume olmadığını söylemiştim. Bunu şöyle de söyleyebilirim: Şiir, düzyazıyla anlatılması olanaksız, ya da daha dogru bir deyişle, düzyazıya çevrildiğinde aynı etkiyi uyandırmayacak olan duyguların ve düşüncelerin bir bileşimidir. Çünkü şiirde bir düşünce ya da duygunun değeri, etki gücü, geçen yazımda da belirtmeye çalıştığım gibi salt bir düşünce ya da duygu olmalarının ötesinde, içtenlik, gerilim düzeyi, söyleyiş özellikleri, şiir içindeki çeşitli duygu ve düşünceler arasındaki ilişkiler vb. gibi pek çok etkenle birlikte belirlenir. Oysa bunun tam tersi bir anlayışla sık sık karşılaşmaktayız. Sözgelimi, ülkemizdeki okul edebiyat kitaplarında şiir, düzyazıya çevrilerek kavratılmaya çalışılır. Ve bu, sadece divan edebiyatı metinleri için değil, halk edebiyatı ve günümüz edebiyatının ürünleri için de kullanılmakta olan bir ölçüttür. Öğrencilerde şiir ve buna bağlı olarak dil sevgisi uyandırılacak yerde, şiire didaktik bir kafayla (savcı kafasıyla) yaklaşan beyinler yetiştirilmektedir böylece.

Nazım Hikmet'in **«Bugün Pazar»** şiirini düşünelim. Savcı kafasıyla yaklaşacak olursak, **«şu anda ne düşmek dalgalara/ şu anda ne kavga, ne hürriyet, ne karım»** dizelerinden ötürü şairi kınamamız gerekecektir. Oysa bu şiirin gücü, özellikle yukardaki dizelerin içerdiği duyguların söylenişindeki içtenlikte ve şiirin tümünün uyandırdığı gerçeklik duygusundadır. Nazım Hikmet, bir devrimcinin de yaşayabileceği belli ve çarpıcı bir an'ın duygularını, olanca yalınlığıyla, insaniliği ve içtenliğiyle söyleyebilmekte, şiirin etkileme gücü de özellikle bu niteliklerinden kaynaklanmaktadır.

Kötü, yanlış bir edebiyat eğitimi, sanatın toplumsal işlevi konusunda da yalan yanlış, ve eksik bilgilerle birleşince, **«sanata savcı kafasıyla»** yaklaşımın koşulları doğmuş olmakta ve böylece bir yaklaşım, toplumcu sanatın ufkunu gittikçe daraltmakta, alanını sınırlamaktadır. Bundan en fazla kazançlı çıkanlar ise, kanımca, toplumcu sanatı sağlıkla, kaba bir yararcılıkla suçlamaya kendilerinde hak gören ve kendi bireysel dünyalarının sınırlarını aşmayan ürünlerini, **«şiirde düşünce derinlerdedir»** türünden ilkelce söylenmiş bir takım savlarla destekleyerek toplumculuk iddiasında bulunma pervasızlığını da gösteren küçük burjuva bireycisi şairler ve sanatçılar olmaktadır...

Bu açıklamadan sonra, bu yazıları yazmama yol açan **«Kuşatmada»** adlı şiirimi daha yakından irdelemeye fazla bir gerek görmüyorum. İnsani olan her şeyi, insan benliğinin özgürlüğünü, geleceğe yönelişin ve yaratmanın en büyük etkisi ve güvencesi olan özgürlük duygusunu yok etmeye uğraşan ve insanla birlikte doğayı da yozlaştırmakta ve kemirmekte olan çağdaş burjuva yaşamına yöneltilmiş bir nefret ve direniş şiiri olarak görüyorum onu. Ve geçen yazımda değindiğim tartışma sırasında da belirttiğim gibi, yığınsal haberleşme araçları ve kültürü aracılığıyla da insanî değerleri yoketmeye yönelmiş emperyalizmin etki alanında, hiç kuşkusuz, sadece kendi küçük burjuvalar değil, başta işçi sınıfımız ve en geniş halk yığınları bulunmaktadır. İşçi sınıfının yanında yer alması için, şiirde ille de işçi, üretim, grev sözlerinin geçmesi gerektiğini sanmak, işçi sınıfı yaşamını çok dar bir açıdan germek

Polonyalı ressam Berezowska'nın 50. sanat yılı kutlandı

Polonyalı ünlü ressam Maya Berezowska'nın 50. sanat yıl geçtiğimiz günlerde kutlandı. Dünya edebiyatının pekçok klasik yapıtını resimlemekle de tanınan Berezowska resim ö renimine Petersburg'da başlamış ve Krakov Güzel Sanatla Akademisi'nde bitirmiştir.

Münih'e giderek çizgi sanatının inceliklerini öğrenen sanatçı, Polonya'ya döndükten sonra bir anlamda havai çiz gilerinden vazgeçerek derin yurtseverlik duygularıyla dol politik hicve başladı. 1934 yılında Paris'e gitti. Burada Picasso ile tanıştı. «Ici Paris» adlı gülmece dergisi ressama Hitler in karikatürünü yapması için öneride bulundu. Bu diziye ilişkin mizahi çizgilerin arkasından tam bir fırtına havası es mişti.

İkinci Dünya Savaşı'nın patlak verişiyle M. Berezowska Hitler'in karikatürlerinin çizgicisi olarak tutuklandı. 194 yılında Almanlar tarafından Varşova'daki Gestapo hapisha nesine kapatıldı. Ancak ressam burada da çalışmalarını sü dürdü. Kadın mahkumları, kamp yaşamının belli sahneleri çizdi. Mahkumların ailelerine kamptaki en yakınlarından k lan biricik anı bu portreler oluyordu zaman zaman. 1945 y lında kamptan kurtulduktan sonra, buradan kurtulan yap larını sergilediği sergi büyük ilgi gördü.

«CANNES FİLM FESTİVALİ»NE KATILACA FİLMLER BELLİ OLD

Bu yıl 16-30 Mayıs tarihleri arasında yapılacak olan «Ul ararası Cannes Film Festivali»ne katılacak filmlerden baz ları açıklanmıştır.

Yapılan açıklamaya göre katılacağı belli olan filmler şun lardır:

«Bir Tutku Düşü» (Yönetmen: Jules Dassin) **«Çığlık»** (Yön: Skolimowski) **«Umutsuzluk»** (Yön: Fassb der), **«Solak Kadın»** (Yön: Peter Handke), **«Maymunun Düş** (Yön: Marco Ferreri), **«Yuvaya Dönüş»** (Yön: Hal Ashb **«Sevimli Bebek»** (Yön: Louis Malle), **«Evlenmemiş Kadı** (Yön: P. Mazurski), **«Tutku Dünyası»** (Yön: Nafisha Oshim

«DÖNEMEÇ» DERGİSİ KAPAN

[illegible] İzmir'de sürdüren aylık edebiyat derg «Dönemeç» geçtiğimiz ayın sonunda kapandı. Kapandığı t rihe kadar 25 sayı çıkmış olan «Dönemeç» zor koşullar altı da, özellikle genç değerleri gözetici tutumuyla anılır bir nitelik kazanmıştı.